

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2017 -05- 29	
Dnr	Rnr

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-05-24

Kommunstyrelsens kontor

Kommunstyrelsen

KS20170616

Revisionsberättelse och årsredovisning för 2016, Södertörns brandförsvarsförbund

Dnr: KS 17/120

Sammanfattning av ärendet

Södertörns Brandförsvarsförbund har lämnat årsredovisningen jämte revisorernas berättelse för 2016. Resultatet är förenligt med förbundets finansiella och verksamhetsmässiga mål kring god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsens kontor föreslår att kommunfullmäktige för sin del beviljar förbundsdirektionen och dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för den tid revisionsberättelsen omfattar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-05-24

Årsredovisning 2016

Ärendet

Södertörns Brandförsvarsförbund har lämnat årsredovisningen jämte revisorernas berättelse för 2016. Kommunstyrelsens kontor, ekonomiavdelningen har granskat handlingarna och föreslår att kommunfullmäktige för sin del beviljar förbundsdirektionen och dess enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för den tid revisionsberättelsen omfattar.

Årets resultat blev ett överskott på 3 095 tkr att jämföras med 2015 då resultatet var 11 213 tkr. Det budgeterade resultatet 2016 var 200 tkr. Överskottet beror främst på vakanser för att det är brist på utbildade brandingenjörer och insatsledare. Dessutom ingår en jämförelsestörande intäkt på 1,4 mkr som avser återbetalning av hyreskostnader från HUGE för perioden 2013-2015.

Efter hänsyn till realisationsvinster är det justerade resultatet vid avstämning mot balanskravet 2 908 tkr och avsättning till RUR (resultatutjämningsfond) är inte möjligt. Årets justerade resultat avsätts för att täcka de ökade pensionsutbetalningarna som når sin kulmen 2020.

Det finns inga negativa resultat från tidigare år att reglera, resultatet mot balanskravet 2015 var 10 943 tkr och 2014 2 859 tkr. Resultatet är förenligt med förbundets finansiella och verksamhetsmässiga mål kring god ekonomisk hushållning.

Antalet insatser ökade med 17 % mellan 2015 och 2016. Från 7 028 2015 till 8 252 under 2016. De insatser som ökat är bränder, automatlarm, trafikolyckor samt hjärtstoppslarm. Ca 23 % (23 %) av insatserna avsåg Södertälje, vilket innebär att Södertälje kommun har haft flest insatser av medlemskommunerna. Södertälje kommuns avgift till förbundet 2016 var 42 331 tkr, 2015 var avgiften 41 289 tkr. Södertälje kommuns andel av grundavgiften är 14,25 %. I avgiften till förbundet ingår även pensionskostnader intjänade före 1998, vilket kommunerna hanterar olika. Botkyrka, Ekerö och Salem betalar direkt till KPA medan övriga kommuner betalar via kommunbidraget. Dessutom svarar kommunen för brandstationernas lokalkostnader.

De förtroendevalda revisorerna tillstyrker att förbundsdirektionen och enskilda förtroendevalda beviljas ansvarsfrihet.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Förslaget har inga direkta ekonomiska konsekvenser.

Kommunstyrelsens kontors förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beviljar för sin del förbundsdirektionen och de enskilda förtroendevalda i direktionen ansvarsfrihet för den tid revisionsberättelsen omfattar.

Rickard Sundbom
Stadsdirektör

Magnus Claesson
Tf. Ekonomidirektör

Handläggare: Ingela Hedén
Kommunstyrelsens kontor
Telefon (direkt): 08-523 017 76
E-post: ingela.heden@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Södertörns brandförvarsförbund
Kommunalrådskansliet
Stadsdirektören
Ekonomidirektören
Akten

ÅRS REDOVIS NING 16

Södertörns brandförsvarsförbund

Året i korthet

Samverkan med våra medlemskommuner och andra aktörer har varit en stor del av vårt arbete det gångna året. Vi har besökt trossamfund i samband med deras fredagsbön och gudstjänster på söndagar, i flera av våra kommuner är vi en viktig part i deras plan- och byggprocesser och tillsammans med grannsamverkan har vi informerat om brandsäkerhet i bostaden. Vi har också utbildat för att stärka den enskildes förmåga att hantera en olycka och i en av våra kommuner bjöd vi in elever i årskurs 6 för en heldag på vår station. Om detta och mycket mer kan du läsa i avsnittet Hänt i våra kommuner.

Vi har under året förlängt eller tecknat ny samverkansöverenskommelse med tre av våra medlemskommuner vilket innebär att räddningstjänst, polis och kommunen samarbetar för ett tryggare samhälle, minskad brottslighet och ett ökat lokalt engagemang. Inom ramen

för detta är vi även en aktiv part i de så kallade Medborgarlöften som polisen utfärdar gentemot kommuninvånarna. Vi deltar också aktivt i Samverkan Stockholmsregionen tillsammans med regionens övriga myndigheter och andra aktörer.

För att hämta kunskap och inspiration har direktionen tillsammans med tjänstemän rest iväg på två studieresor under året. I april åkte vi till Västmanland för att besöka delar av området som drabbades av skogsbranden 2014. Under hösten åkte vi till Malmö för att utbyta erfarenheter med Räddningstjänsten Syd för att därefter åka vidare till Oslo i syfte att få ökad kunskap om de norska regionaliseringsprocesserna.

Under året har vi haft äran att ta emot flera externa besök. Efter sommaren besökte inrikesminister Anders Ygeman Södertörns brandförsvarsförbund för att diskutera

frågor om förbundets uppdrag och samarbete med våra medlemskommuner samt vår förmåga att leda och samverka vid stora och komplexa räddningsinsatser.

Vi har också haft besök från Kina och Nanjing Forest Police Institute (NFPI). Deras besök syftade till att få veta mer om räddningstjänsten i Sverige och lära mer om våra rutiner vid bekämpning av större händelser som exempelvis skogsbränder.

Vi fortsätter ständigt att utmana och utveckla oss själva så att vi på ett effektivt och kvalitativt sätt kan leverera den bästa servicen gentemot våra medlemskommuner, kommuninvånare och andra aktörer.

Vi blickar tillbaka på året som gått och tar med oss nya erfarenheter in i vårt fortsatta arbete som Sveriges ledande räddningstjänst.

Förbundets medlemskommuner

Södertörns brandförsvarsförbund bedriver räddningstjänst i följande tio kommuner: Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö. Våra medlemskommuner har 607 196 invånare och vårt uppdrag är att bidra till att dessa känner sig trygga och säkra i sin kommun.

Kommun	Antal inv. 16-12-31	Inv/km ²	Land/km ²
Botkyrka	90 675	467	194
Ekerö	27 406	126	217
Haninge	85 693	187	458
Huddinge	107 538	821	131
Nacka	99 359	1 045	95
Nykvarn	10 424	68	153
Nynäshamn	27 752	77	359
Salem	16 615	307	54
Södertälje	94 631	180	525
Tyresö	47 103	680	69
Totalt:	607 196	269	2 256

Vår vision: skapa säkerhet, trygghet och förtroende

I ett tryggt och säkert samhälle inträffar inga olyckor. Ingen kvinna, man, flicka eller pojke skadas och miljön är oförstörd. Vi ska identi-

fiera risker, förhindra olyckor och medverka till att skapa en miljö där kvinnor, män, flickor och pojkar känner sig trygga.

INNEHÅLL 16

Vår förbundsdirection	4
Ordförande har ordet	5
Ett utmanade och utvecklande år	6
Hänt i våra kommuner	8-13
Händelser under året	14-19
Internationella kunskaper och erfarenheter	19
Våra medarbetare	20-21
Personalstatistik	22
Brandchefen har ordet	23
Insatser och statistik	24-25
Vårt miljöarbete	25
Sotning och brandskyddskontroll	26
Måluppföljning	27
Förvaltningsberättelse	28
Resultat- och balansräkning	29
Kassaflödesanalys och investeringsredovisning	30
Noter	31-32
Redovisningsprinciper och driftsredovisning	33
Revisionsberättelse	34
Karta och organisation	35

Vår förbundsdirection 2016

Bakre raden från vänster: Tobias Hammarberg, Arne Närström, Kennet Bergh, Anders Linder, Leif Zetterberg, Harry Bouveng, Stefan Dayne, Meeri Wasberg, Tobias Nässén.

Mellersta raden från vänster: Mats Siljebrand, Christina Zedell, Lembit Vilidu, Hans Peters, Kia Hjelte, Martina Mossberg, Patrik Isestad, Serkan Köse.

Främre raden från vänster: Majvie Swärd, Kurt Björkholm, Marita Lärnestad, Susanne Bergström, Gunnel Trelje, Ann-Marie Högberg.

BOTKYRKA KOMMUN

Christina Zedell (S) ordförande
Kia Hjelte (M)
Serkan Köse (S) ersättare
Stefan Dayne (KD) ersättare

EKERÖ KOMMUN

Adam Reuterskiöld (M)
Hanna Svensson (S) ersättare

HANINGE KOMMUN

Meeri Wasberg (S)
Martina Mossberg (M)
Gunnel Trelje (S) ersättare
Tobias Hammarberg (L) ersättare

HUDDINGE KOMMUN

Antí Avsan (M)
Ann-Marie Högberg (S)
Kennet Bergh (M) ersättare
Anneli Sjöberg (S) ersättare

NACKA KOMMUN

Tobias Nässén (M)
Majvie Swärd (S)
Kurt Björkholm (L) ersättare
Hans Peters (C) ersättare

NYKVARN KOMMUN

Leif Zetterberg (NP) 1:e vice ordförande
Lembit Vilidu (M) ersättare

NYNÄSHAMN KOMMUN

Patrik Isestad (S)
Harry Bouveng (M) ersättare

SALEM KOMMUN

Mats Röhr (M) 3:e vice ordförande
Arne Närström (S) ersättare

SÖDERTÄLJE KOMMUN

Susanne Bergström (S) 2:e vice ordförande
Marita Lärnestad (M)
Ewa Lofvar Konradsson (MP) ersättare
Mats Siljebrand (L) ersättare

TYRESÖ KOMMUN

Fredrik Saweståhl (M)
Anders Linder (S) ersättare

Ordförande har ordet:

Dialog och samverkan skapar goda förutsättningar

Jag har som ledamot i direktionen, och i år som ordförande, haft förmånen att under en längre tid följa utvecklingen av Södertörns brandförsvarsförbund och min uppfattning är att vi i dag har ett modernt brandförsvaret som vi ska vara mycket stolta över. För varje år som går står vi starkare och mer kompetenta att möta morgondagens utmaningar.

En viktig förutsättning och framgångsfaktor för förbundets utveckling är en närvarande och engagerad politisk direktion. Tack vare målmedvetna och kunniga kollegor i direktionen är det möjligt att fatta konsekventa beslut som bidrar till att skapa ett ledande brandförsvaret inom svensk räddningstjänst.

Att därtill ha förmånen att samarbeta med en kompetent tjänstemannaledning som ständigt utmanar och utvecklar organisationen för att på bästa sätt utföra det breda uppdraget som tydligt finns beskrivet i vårt Handlingsprogram är en fröjd. En öppen och nära dialog med alla medarbetare leder till konstruktiva samtal som skapar en gemensam målbild och därmed ökar chansen till goda resultat. Vikten av en god dialog och inflytande för all personal kan inte nog understrykas för att vi även fortsättningsvis ska vara ett brandförsvaret som ligger i framkant.

STUDIERESA

Förbundsdirktionen gjorde under året dels en tvådagars studieresa till Västmanland, dels en längre resa till Malmö och Oslo. Resorna gav nya infallsvinklar som kan användas för att utveckla Södertörns brandförsvarsförbund både inom det förebyggande området och den operativa delen.

Vi fick också möjlighet att studera och lära mer om kris- och beredskapsarbete samt ökad kunskap och förståelse om regionalisering. Det är oerhört viktigt att lyfta blicken och ta del av andras lärdomar och utmaningar, både inom landet och utanför Sveriges gränser, för att på bästa sätt utveckla och förbättra den egna organisationen.

EN ARBETSPLATS FÖR ALLA

I början av året beslutade direktionen om en ny policy – En arbetsplats för alla – gällande diskriminering, trakasserier och kränkande särbehandling. Policyn är till för när det förebyggande arbetet inte räcker till och ett stöd för såväl den drabbade, som den anklagande och ansvariga chefer. Det är viktigt att organisationen och direktionen tydligt visar sitt ställningstagande i dessa frågor och att arbetet med jämställdhet och mångfald fortloper för att skapa en välmående organisation.

DET BREDA UPPDRAGET

Enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor ska räddningstjänstens uppdrag omfattas av såväl en skadeavhjälpanne del som en förebyggande del. Södertörns brandförsvarsförbund arbetar sedan länge med båda delarna, detta i nära samarbete med oss som medlemskommuner men också tillsammans med andra viktiga aktörer i samhället. I samverkan har vi de bästa förutsättningarna att skapa ett tryggt och säkert samhälle för de som bor och vistas i våra kommuner.

De inriktningar som vi enats om och som beskriver hur förbundet ska arbeta de kommande åren kräver en bredd av kunskap och kompetens. Därför är det viktigt att organisationen har medarbetare som kan arbeta både skadeavhjälpanne och förebyggande, inte antingen eller. Vid rekrytering ska man därför se till kompetenser som tillför förbundet kunskap inom områden som behöver utvecklas och förstärkas. Rekryteringen av brandmän i Södertörns brandförsvarsförbund är ett framgångskoncept.

Avslutningsvis vill jag uttrycka min stolthet och tack till alla professionella och kompetenta medarbetare som tillsammans bygger en stabil och stark organisation, och som alltid i alla lägen levererar med hög kvalitet.

Det är med varm hand jag överlämnar ordförandeskapet samtidigt som jag gläds åt att få fortsätta vara en del av Sveriges ledande räddningstjänst.

Christina Zedell
Ordförande

Ett utmanande och utvecklande år

Vi gick in i 2016 med ett alldeles nytt beslutat handlingsprogram för vår verksamhet. Efter samråd med våra medlemskommuner fanns det ett tydligt politiskt ställningstagande som ställer krav på ett brett engagemang i samhället parallellt med vårt lagstadgade ansvar för förebyggande och skadeavhjälpande olycksarbete.

I handlingsprogrammet anges sex inriktningar:

1. Alla inom vårt område ska leva i en trygg och säker hemmiljö med avseende på brand och andra olyckor
2. Vi ska minimera samhällsstörningen vid olyckor och kriser
3. Vi ska minimera miljöpåverkan inom vår verksamhet
4. Vi ska aktivt påverka arbetet mot andra olyckor än brand
5. Vi ska bidra till ett socialt hållbart samhälle
6. Vi ska förbättra förutsättningarna för effektiva räddningsinsatser

För att kunna uppfylla dessa inriktningar krävs en dynamisk och flexibel organisation där alla medarbetare bidrar till att nå målen. Med tanke på att vi verkar i en snabbt växande region som innehåller nya risker och hot samtidigt som vi just nu är inne i en stor generationsväxling ställer mycket stora krav på vårt arbete.

FORTSATT KOMPETENSUTVECKLING
För att säkerställa att vi har tillräcklig kompetens och bevakar alla våra sakfrågor har vi etablerat en organisation med samordnare för olika kompetensområden, vars uppgift bland annat är att identifiera vilket utbildningsbehov som finns i organisationen. För att kunna nyttja organisationens samlade kapacitet fullt ut krävs bra planeringsverktyg vilket vi också utvecklat under året.

En annan nyckel till framgång är vilka vi rekryterar. Med rätt kompetens och erfarenhet får vi en stabil och stark organisation. Ett ökat genomflöde av nyanställda ställer krav på ett effektivt utbildningssystem där vi idag har en utbildningsstege för brandmän i tre nivåer

plus en förebyggandekurs. För all personal är fortsatt kompetensutveckling viktig och vi har under 2016 lagt mest fokus på olyckstypen brand i byggnad med omfattande utbildningsinsatser såväl teoretiskt som praktiskt.

I det förebyggande arbetet mot bostadsbränder har vi fortsatt vårt tidigare arbete med information till olika grupper och tillsyn i olika former. Uppsökande hembesök är nästa verktyg vi kommer att använda för att nå ännu fler med våra budskap och förhindra onödiga bostadsbränder.

SÄKRARE ARBETSMILJÖ I SAMBAND MED ARBETE PÅ VÄG

Inom ämnet trafikolycka drabbades räddningstjänst-Sverige tragiskt av tre dödsfall i samband med arbete på väg. Här står dock olika intressen emot varandra. En helt avstängd väg i samband med trafikolycka ger en säkrare arbetsmiljö, men också stora samhällskonsekvenser i form av omfattande köer och i synnerhet i den ansträngda Stockholmstrafiken. Vi har därför gjort satsningar på fartdämpande verktyg och ny uppmärkning av våra räddningsfordon för att kunna bedriva räddningsinsats utan att behöva stänga av helt, och samtidigt skapa en säkrare arbetsmiljö.

EN SJÄLVKLAR DEL AV SAMHÄLLET

Inom alla våra inriktningar är det viktigt att vara en del av samhället för att kunna påverka i rätt riktning. Det gäller allt från att brandpersonal tar sig tid att prata med ungdomar i samband med en insats till mycket mer omfattande och organiserade aktiviteter som till exempel Räddningscupen i Södertälje där vi träffar nästan alla niondeklassare i kommunen under en hel dag. Det gäller också lokal samverkan med våra medlemskommuner och polis, samt ett fortsatt aktivt deltagande i Samverkan Stockholmsregionen tillsammans med regionens övriga myndigheter.

Vi ska bidra till ett socialt hållbart samhälle.

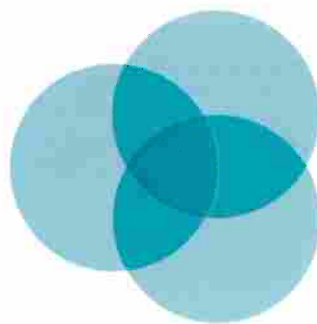
Hänt i våra kommuner

Botkyrka – besök hos trossamfund

Under året har vi startat upp ett arbete tillsammans med polisen, där vi besöker trossamfund i samband med deras fredagsbön samt gudstjänster på söndagar. Syftet med arbetet är att hitta ytterligare sätt att bygga relationer och förtroende tillsammans med kommuninvånarna i Botkyrka. Vid dessa tillfällen har vi informerat om det arbete som bedrivs inom Södertörns brandförsvarsförbund och de utmaningar som vi ser i delar av kommunen. Vi har även informerat om brandskydd i hemmet. Under året har vi besökt Fittja moskén, Syrianska ortodoxa kyrkan, S:t Georgis syrianska kyrka och Assyriska församlingen. Vid varje tillfälle har vi nått ut till 500–800 personer och besöken har varit uppskattade av såväl vår egen personal som av de vi besöker.

En positiv följeffekt av detta arbete är att det har stärkt vårt samarbete med kommun, polis och ambulans kring dessa frågor. Det goda samarbetet har lett till att vi inför år 2017 tillsammans har startat upp projektet PAR (Polis, Ambulans och Räddningstjänst). PAR innebär att alla i årskurs 8 i Botkyrka kommun kommer att besöka brandstationen och under en förmiddag träffa personal från polis, ambulans och räddningstjänst.

I och med besöken hos trossamfund har vi nått ut till ett stort antal medborgare. När vi under 2017 dessutom kommer igång ordentligt med PAR kommer vi få en bättre helhet och nå ut till ännu fler av Botkyrkas kommuninvånare.

Ekerö – satsning på att stärka förmågan i samhället

Under året har vi fortsatt arbetet med att stärka förmågan i samhället att på olika sätt minska riskerna för att en olycka ska inträffa samt möjligheten att påbörja livräddande och skadebegränsande åtgärder innan räddningstjänsten har kommit till platsen. Sedan tidigare finns Första Insatsperson, FIP och Civil Insatsperson, CIP inom kommunen och vi har fortsatt på den inslagna vägen.

På Ekerö brandstation genomför vi löpande utbildning för samtliga kommunväktare som åker FIP inom förbundet. Vaktarna utbildas bland annat i hjärt- lungräddning, lägesrapportering och att vidta skadebegränsande åtgärder när de är först på plats. Vi har också fortsatt implementeringen av CIP genom att knyta till oss nya personer och genomföra utbildningsinsatser.

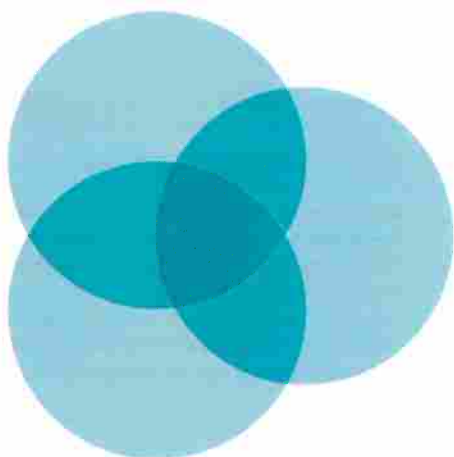
För att minska risken för att en olycka ska inträffa har vi också genomfört utbildningsinsatser för kommunens hemtjänstpersonal. Genom att hemtjänsten uppmärksammar brandskyddet hemma hos sina brukare hoppas vi kunna minska risken för att någon skadas vid en brand eller annan händelse.

Haninge – det goda samarbetet fortsätter i en positiv utveckling

Vi fortsätter att integrera oss som en naturlig del av Haninge kommun och det redan goda samarbetet har fortsatt i en positiv utveckling. Bland annat deltar vi vid regelbundna fokusgruppsmöten för lokal lägesbild där polis, socialförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen, utbildningsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen är representerade.

Vi är även en del i det fortsatta arbetet med att minska samhällsstörning vid större oväder.

Under året har vi också gjort ett antal informationsinsatser om räddningstjänstens plats i samhället för ensamkommande barn/ungdomar boende på HVB-hem.

Huddinge – en heldag med kommunens elever i åk 6

I år bjöd Huddinge brandstation in kommunens elever i årskurs 6. Totalt fick vi besök av cirka 1 100 elever från 16 olika skolor under två veckor. Under en heldag fick eleverna genomföra olika moment med allt från en rundvandring på stationen, genomgång av brandbilen, teori i brandkunskap till teori och praktik i sjukvård, övning i handbrandsläckning, brand i kläder och en föreläsning av brand i olja. Det var mycket givande dagar som uppskattades av alla inblandande.

Under året har vi, kommunen och polisen arbetat fram ett nytt samverkansavtal för perioden 2017-2018. Nytt för i år är att samverkansparterna även tagit fram Medborgarlöften för 2017. Mer om detta kan du läsa på sidan 18.

Nacka – samarbete med kommunen inom flera områden

I samband med att Nacka bygger stad deltar och följer Södertörns brandförsvärsförbund aktivt utformningen av tunnelbanans utbyggnad, infrastrukturprojekt och förtätning av bostadsområden. Vi har ett bra samarbete med och är ett stöd till plan- och bygghandläggarna. I detta arbete ingår även ett flertal besök av uttryckande personal i nyetablerade bostadsområden.

Under året har vi fortsatt att utveckla och förbättra samarbetet med hemtjänstens 28 utförare. Bland annat har vi följt upp och kvalitetssäkrat de checklistor som används samt utökat materialet med brandsäkerhetsinformation till de boende.

Sedan en lång tid tillbaka har vi ett nära samarbete med de lokala trygghetsråden, vilket ger oss ett stort kontaktnät ut i samhället och möjlighet till riktad brandskyddsinformation.

Vi har också arbetat för att Nacka kommun under 2017 ska kunna certifieras som vattensäker kommun.

Vidare har vi utvecklat nya informationskanaler för att stärka individens förmåga att förebygga och agera om det börjar brinna i hemmet. Som exempel kan nämnas hemtjänstutförarna men även informationsblad på flera språk på kommunens bibliotek och andra offentliga miljöer.

Foto: Johan Eklund

Nykvarn – samverkan för ökad trygghet och säkerhet

Under året har kommunen upprättat en samverkansöverenskommelse med oss och polisen. I överenskommelsen ingår bland annat att vi deltar i trygghetsvandringar och utbildar grannsamverkan i brandskydd. Även en överenskommelse om chefssamråd har upprättats. Nykvarns kommun har anställt en ny säkerhetschef som vi löpande har en dialog med gällande brand- och säkerhetsfrågor i kommunen.

”

Alla inom vårt område ska leva i en trygg och säker hemmiljö med avseende på brand och andra olyckor.

Nynäshamn – regelbundna möten och forum kring nya Norvikshamnen

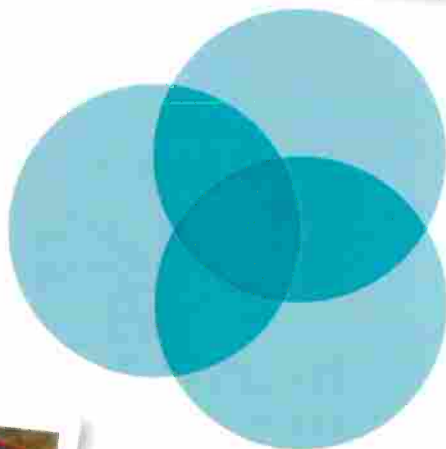
I Nynäshamn finns en riskhanteringsgrupp som träffats flera gånger under året. Gruppen består av räddningstjänst, kommun, polis samt ett flertal företag som är etablerade i Nynäshamn. Syftet med gruppen är att diskutera riskfrågor varav en viktig fråga är alla aktiviteter som sker i hamnområdet med både persontrafik, godstrafik samt tung industri. Målet med arbetet under året, som kommer fortlöpa under 2017, är att gemensamt ta fram en fungerande plan för att hantera oväntade situationer i Nynäshamn och i synnerhet i hamnområdet.

I förlängningen av detta arbete har vi tagit initiativ till att föra en dialog med de olika aktörerna som anlöper hamnen, både de större kryssningsfartygen såväl som den befintliga gods- och passagerartrafiken. Frågor som behandlats är hur vi ska samverka vid en händelse som påverkar deras verksamhet samt räddningstjänstens förmåga och ledning.

En annan viktig händelse i Nynäshamn under året är att om- och tillbyggnationen av Norvikshamnen har påbörjats. Norvik kommer att bli en stor modern godshamn som ska avlasta godstrafiken till centrala Stockholm. Den nya hamnen kommer att innebära en högre belastning av tung trafik samt farligt gods på vägarna från Nynäshamn. Vi har under året påbörjat regelbundna möten och forum med representanter från Norvik för att säkerställa att det finns

en funktionell insatsplanering och att våra arbetsgrupper är bekanta med området.

En stor fråga som lyfts under året med anledning av detta är hur vägnätet runt Nynäshamn kommer att påverkas av utbyggnaden av hamnen och då främst med tanke på väg 225 samt väg 73.

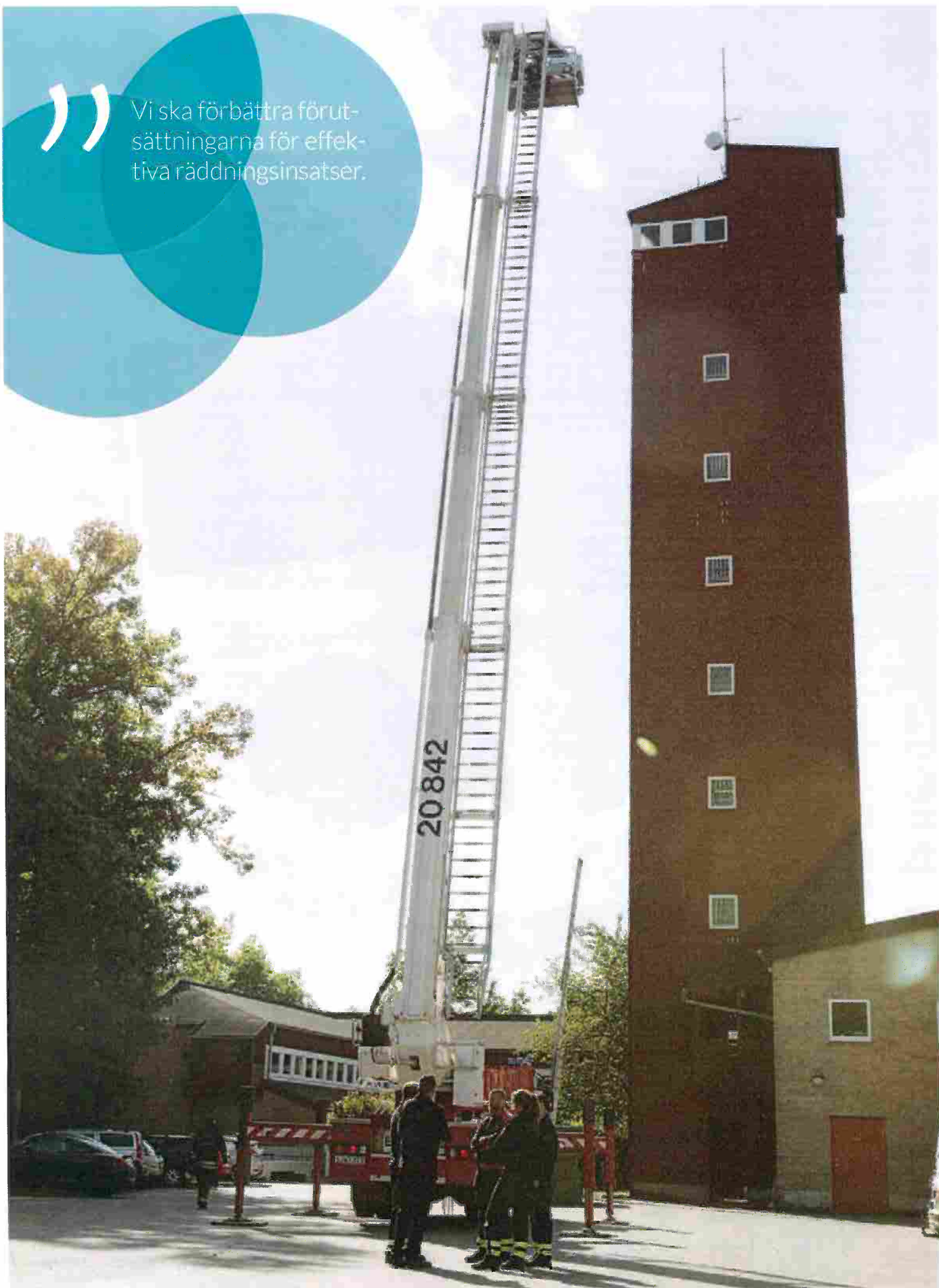
Salem – en del i grannsamverkan

Grannsamverkan är ett koncept som går ut på att de boende i ett område gemensamt arbetar för att göra bostadsområdet mindre "attraktivt" för inbrott. I Salems kommun har man tagit ett större grepp om grannsamverkans koncept och utökat det med information om hur man skyddar sig mot och hanterar en eventuell brand i bostaden.

Brandförsvaret deltog på en utbildningskväll, där vi mötte nyfikna grannsamverkare. Deltagandet av brandförsvaret var mycket uppskattat och kommer fortsätta som en fast punkt på grannsamverkansutbildningarna, som sker i samarbete med kommunen och polisen.

”

Vi ska förbättra förut-
sättningarna för effek-
tiva räddningsinsatser.

Södertälje – från SFI utbildning till samarbete med näringslivet

Under året som gått har vi haft ett väl utvecklat samarbete med Vuxenskolan i Södertälje. Vid 26 tillfällen har vi undervisat omkring 550 av vuxenskolors SFI-elever i svensk räddningstjänst och brandkunskap i vardagen.

Vi har tillsammans med Södertälje kommun medverkat för att återskapa kommunens kris-
hanteringsråd. Detta tillsammans med repre-

sentanter för Södertälje sjukhus, Scania, Astra Zeneca, Södertälje hamn, Kustbevakningen, Polisen, Sjöfartsverket och Trafikverket. Bakgrunden till detta arbete är att varje kommun skall ha en plan för kris enligt Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

I Södertälje arbetar vi också med att utveckla vårt samarbete med näringslivet i kommunen. Storövningar har hållits i samarbete med bland annat ST1 och Scania CV AB. Scantias personal utbildar vi dessutom för att i en nödsituation kunna verka tillsammans med oss på en olyckplats i en så kallad vägvisarroll.

Tyresö – en viktig part i plan- och byggprocesser

Tyresö kommun har under året inlett planering av ett stort antal nya bostäder i tätorten Bollmora. Samtidigt pågår omvandling av tidigare fritidsområden till permanentboende på Brevikhalvön. I samband med detta har vi ett nära samarbete med kommunens stadsbyggnadsförvaltning vid såväl upprättande av detaljplaner som utfärdande av bygglov. I ett tidigt skede har vi även möjlighet att påverka utformningen av byggnader så att det finns bra förutsättningar för oss att genomföra en räddningsinsats samt att de boende är tillräckligt skyddade vid händelse av brand.

Under året har personal inom Tyresö kommun utbildats i grundläggande brandskydd och brandsäkerhet. Utbildningarna är årligen återkommande och planeras även ske kommande år.

Vi har också ett fortlöpande samarbete med Tyresö kommuns säkerhetsenhet. Södertörns brandförsvarsförbunds kommunrepresentant genomför månatliga avstämningar med säkerhetsenheten i kommunen för att på så sätt samordna våra arbetsinsatser för att uppnå mesta möjliga effekt vad avser skydd mot olyckor. Vi är även en del av Tyresö kommuns riskhanteringsgrupp samt brottsförebyggande råd.

Händelser under året

Studieresa Västmanland

I april åkte direktionen tillsammans med ett antal tjänstemän på en tvådagars studieresa till Västmanland. Temat för resan var skogsbranden 2014 som med ett brandområde på nästan 1,5 kvadratkilometer och begränsningslinje på dryga 6 mil är den i särklass största skogsbranden i modern tid.

Under besöket berättade Lena Oderstad-Andersson, ägare av Ramnäs Hotell & Konferens, om sin upplevelse av att få konferensanläggningen konfiskerad under en stor del av brandens händelseförlopp och Åsa Eriksson, kommunalråd i Norberg, delade med sig av sin erfarenhet av att förbereda evakuering av en hel stad.

Resan berörde även tiden efter att vår brandchef Lars-Göran Uddholm lämnade rollen som räddningsledare. Vi lyssnade också till inspirerande och lärorika föreläsningar av bland annat Aud Sjökvist, regeringens särskilda utredare, Ingemar Skogö, landshövding i Västmanland och representanter från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Det var mycket intressanta och givande dagar som avslutades med en visning av Besökscenter Elden & Skogen och en rundtur i delar av området som drabbades av skogsbranden.

Utlandsbesök från Kina

Under året har vi haft äran att ta emot besök från Kina och Nanjing Forest Police Institute (NFPI). Institutet har i uppdrag att utbilda framtida skogspoliser i Kina och erbjuda professionell fortbildning av nuvarande medlemmar. NFPI deltar aktivt i inhemska och utländska akademiska utbyten och samarbeten för att öppna upp för forskning och attrahera fler sökande till institutet. Deras besök syftade till att få veta mer om räddningstjänsten i Sverige och lära mer om våra rutiner vid bekämpning av större händelser som exempelvis skogsbränder.

Verksamhetsbesök av inrikesminister Anders Ygeman

Efter sommaren besökte inrikesminister Anders Ygeman Södertörns brandförvarsförbund och station Lindvreten i Vårby Gård. Under besöket diskuterades frågor om förbundets uppdrag och samarbete med våra medlemskommuner samt vår förmåga att leda och samverka vid stora och komplexa räddningsinsatser. Besöket avslutades med en visning av förbundets Räddningscentral där Anders Ygeman fick en presentation av den teknik och utlämningsmetod som används samt diskuterades bredden av våra tjänster gentemot kommunerna.

”

Vi ska aktivt påverka arbetet mot andra olyckor än brand.

Fyrverkeritillsynerna 2016 är historisk

Södertörns brandförsvarsförbund kontrollerar samtliga butiker som har tillstånd att sälja fyrverkerier inför nyår. För andra året i rad genomfördes 100 procent av de planerade tillsynerna och resultatet har aldrig varit bättre. Bristerna har minskat och kunskaperna bland föreståndarna och försäljningspersonalen har ökat. Den allmänna ordningen har också blivit bättre. Förutom att samtliga planerade tillsyner genomfördes gjordes det också sex efterkontroller i butiker där brister upptäckts och som ansågs vara i behov av en uppföljning.

Resultatet från fyrverkeritillsynerna visar att i princip alla butiker sköter sig bra. Av de 84 butiker som hade tillstånd till att få sälja fyrverkerier var det 9 butiker som av olika anledningar valde att inte sälja.

FÄRRE BRISTER

Resultatet från tillsynerna visar att brister avseende hantering och förvaring är de

lägsta sedan vi började med tillsyn av fyrverkerier 2011. Vissa brister har minskat medan andra har ökat, medan ett par är oförändrade från föregående år. Den största förändringen är att inga brister upptäcktes avseende släckutrustning som detta år fanns i samtliga butiker.

Den brist som fortfarande sticker ut är att grossisterna fortfarande levererar större mängder fyrverkerier till butikerna än vad som enligt tillståndet är tillåtet.

ÖKAD KUNSKAP

Föreståndarna och försäljningspersonalens kunskaper har ökat och årets resultat är det bästa som vi någonsin haft. Två förklaringar till att kunskapsnivåerna generellt har ökat är dels krav på bättre utbildning från grossisterna, dels att försäljarna är medvetna om att vi i samband med tillsyn kontrollerar vilken kunskap personalen har.

BUTIKERNAS BETYG

Butikernas betyg som bedöms subjektivt det vill säga hur helheten upplevdes i butiken har också ökat från 2015. Medelvärdet har ökat från 8,5 till 8,8 vilket också går i linje med antalet minskade brister och ökad ordning.

ANTAL TILLSTÅND

Antal butiker som hade ett giltigt hanteringstillstånd var ungefär detsamma år 2016 (84 stycken) som år 2015 (85 stycken). Det som kan kommenteras är att antalet i Huddinge minskar igen medan Södertälje står för största ökningen och nu är tillbaka på ungefär samma antal som tidigare år. Vissa butiker slutar med försäljning medan nya tillkommer.

Fyrverkeritillsynerna bidrar till en ökad säkerhet och trygghet i våra medlemskommuner.

Direktionsresa

En gång per mandatperiod genomför direktionen en mer omfattande studieresa i syfte att inhämta kunskap och inspiration från andra organisationer och länder.

Denna gång gick resan till Malmö och Norge. I Malmö besökte vi Räddningstjänsten Syd som berättade om sitt arbete inom mångfald och jämställdhet, sitt förebyggande arbete med ungdomar och implementeringen av hembesök i utvalda bostadsområden. Det gavs också tillfälle att

utbyta erfarenheter med representanter från direktion i Räddningstjänsten Syd.

Resan gick sedan vidare till Norge och Oslo där syftet med besöket var att direktionen, genom ökad kunskap om det norska krisberedskap- och totalförsvarsystemet skulle få nya ingångsvärden som kan användas för att utveckla Södertörns brandförsvarsförbunds arbete med kontinuitetsplanering och övrigt beredskapsarbete.

Studieresan syftade också till att direktionen skulle få ökad kunskap om regionalisering genom att studera och lära av de norska regionaliseringsprocesserna.

Under resan till Oslo kom direktionen att besöka och lyssna till

- 22 juli-kommissionen
- Justis- och beredskapsdepartementet
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
- Bergensalliansen

Rådigt ingripande

I november uppmärksammades Wilda Lundkvist för sitt rådiga ingripande när lillebror Måns föll i vattnet.

Det var i början av sommaren som Wilda anade oro när hennes lillebror helt plötsligt var borta då hennes pappa och syskon hämtade henne hos en kompis. Hon

sprang till den pool som finns på tomten där kompisens familj bor och hittade sin lillebror liggandes i vattnet. Med kraft och stort mod lyckades hon rädda sin lillebror från att drunkna.

Ceremonin hölls på Ekerö brandstation tillsammans med styrkan som åkte på lar-

met. På plats var också Adam Reuterskiöld, kommunstyrelsens ordförande Ekerö, och representant från Svenska livräddningssällskapet som också uppmärksammade Wilda med en bragdmedalj.

Skogsbranden på Gotland

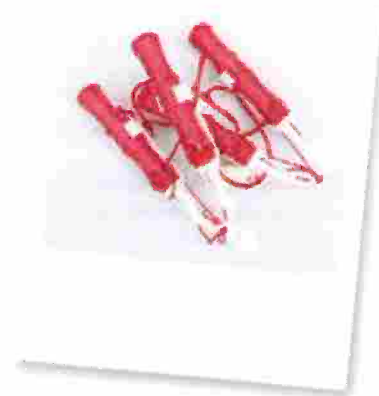
Fredagen den 6 maj startade en gräsbrand i Vänge på mellersta Gotland som sedermera kom att utvecklas till en omfattande skogsbrand. Ett par dagar senare fick vi en förfrågan av Räddningstjänsten Gotland och den 10 maj skickade vi en styrka till det drabbade området för att assistera i det pågående släckningsarbetet och eftersläckningsarbetet. Vår personal ansvarade för en av tre sektorer som uppskattades till cirka 1x4 kilometer.

Väl på plats hade helikoptrar redan satts in för att bekämpa branden genom vattenbombning och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap hade försett Räddningstjänsten Gotland med släckutrustning. Vårt uppdrag bestod

till största del av eftersläckning. Till vårt förfogande hade vi fem hemvärns-soldater med bandvagn och över hela området patrullerade även ett tiotal skogsbrandmän från en privat aktör.

Under förmiddagen den 11 maj tilltog vinden och en brand blossade upp inom vår sektor. Tack vare snabb upptäckt och bra samarbete kunde branden släckas fort. Kvarvarande tid innan hemresa ägnades åt att släcka småpyrande bränder.

Samtliga i gruppen visade prov på hög arbetsvilja och samarbetsförmåga, och lämnade ön med flera erfarenheter rikare.

Isdubbar

Vi tycker att din säkerhet är viktig. Att aldrig ge sig iväg ensam ut på isen är den bästa livförsäkringen. Men oavsett om du är ensam eller i sällskap på isen bör du ha med dig rätt utrustning.

Nytt för i år är möjligheten att låna isdubbar av oss. De förvaras på våra stationer i Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nynäshamn, Södertälje och Tyresö. Utlämnning och återlämnande av utrustning kan ske alla veckodagar.

Unikt fordon i drift

Södertörns brandförsvärsförbund har tillsammans med Vicky Teknik AB, Br. Hofmans karoseri och AgAria släcksystem tagit fram ett unikt räddningsfordon med MaxiSign, Verdegro TMA och belysningsmast. Det innebär att fordonet bland annat har ett påkörningsskydd som fälls ned vid olycksplats och informationstavlor med anpassade budskap.

Hårt trafikerade vägar är en riskfylld arbetsmiljö och under året har det tyvärr inträffat dödsolyckor inom räddningstjänsten i samband med arbete på väg. Med detta avspärningsfordon får vi en säkrare arbetsmiljö ute på vägarna samtidigt som vi höjer säkerheten för våra medtrafikanter.

I dagsläget finns endast ett exemplar av fordonet i Sverige. Räddningsfordonet utgår från förbundets brandstation i Botkyrka kommun.

Samverkansöverenskommelse med flera medlemskommuner

I **Södertälje** undertecknade vi, kommunen och polisen en ny samverkansöverenskommelse, vilket är en fortsättning på ett redan etablerat samarbete. Syftet är att reglera villkoren för det fortsatta samarbetet för ett tryggare samhälle, minskad brottslighet och ett ökat lokalt engagemang. Samarbetet sker genom dialog i flera samverkansformer.

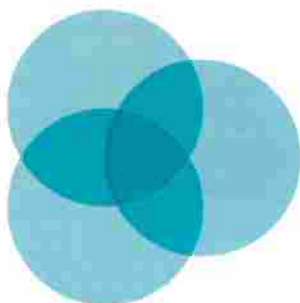
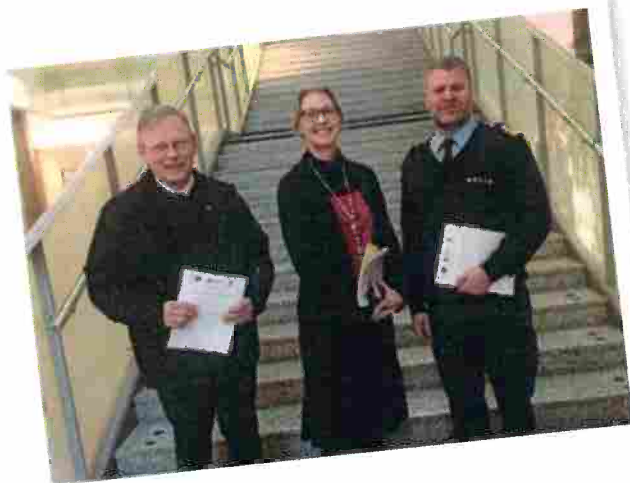
I **Nykvarn** har kommunen och polisen sedan 2015 samarbetat kring gemensamma medborgarlöften, som är resultatet av dialoger med medborgare och medarbetare. Nu har arbetet formaliserats genom att en samverkansöverenskommelse har tagits fram där även vi är med.

I samverkansöverenskommelsen har ett antal konkreta områden identifierats såsom tryggheten i centrum med när-områden, trafiksituationen i kommunen samt ungdomsproblem med narkotika, alkohol och tobak. Samverkansområdena utgår från den lokala lägesbilden som gemensamt har tagits fram.

I **Huddinge** har kommunen, polisen och vi arbetat fram ett nytt samverkansavtal för perioden 2017-2018. Syftet med samverkansavtalet är att utöka, fördjupa och utveckla samarbetet kring prioriterade områden i kommunen. Den lokala lägesbilden visar på ett ökat behov av samarbete kring trygghet i den offentliga miljön, ungdomsbrottslighet och ungas brottsutsatthet, trafiksäkerhet, bostadsinbrott samt trygghet och säkerhet för nyanlända. Utifrån den lokala lägesbilden har även några prioriterade områden tagits fram i kommunen.

Nytt för i år är att samverkansparterna även tillsammans tagit fram Medborgarlöften för 2017. Efter att ha lyssnat på de som bor och verkar i Huddinge samt utifrån

tillgänglig statistik har Huddinge kommun, polisen och Södertörns brandförsvärsförbund kommit fram till att utfärda medborgarlöften inom områdena trygghet i offentlig miljö samt trafiksäkerhet.

Medborgarlöften

Polisen tillsammans med Huddinge kommun och Södertörns brandförsvärsförbund

Efter att ha lyssnat på de som bor och verkar i Huddinge har Polisen, Huddinge kommun och Södertörns Brandförsvärsförbund kommit fram till att utfärda medborgarlöften inom följande områden.

Trygghet i offentlig miljö

Polisen

- Genomföra helginsatser med poliser till fots i kollektivtrafik, centrum och krogmiljö under minst 30 av årets helger
- Fotpatrullera minst en gång i veckan i Flemingsberg, Skogås och Vårby

Kommunen

- Genomföra minst 100 krogkontroller
- Ha socialtjänsten regelbundet närvarande i bostadsområdena på fredagskvällar
- Ha färre olovliga bosättningar på sin mark än 2016

Brandförsvärsförbundet

- Besöka mötesplatserna för ungdomar i Flemingsberg, Skogås och Vårby vid minst två tillfällen per mötesplats

Trafiksäkerhet

Polisen

- Genomföra hastighetskontroller på platser som medborgarna önskar vid minst tio tillfällen
- Genomföra hastighetsövervakning på de större trafiklederna vi minst tio tillfällen
- Genomföra insatser mot lagstridig användning av mopeder och liknande vid minst fyra tillfällen

Kommunen

- Ta fram en trafiksäkerhetsplan för att öka hastighetsefterlevnaden på det kommunala vägnätet
- Genomföra hastighetsdämpande åtgärder

Polisen

Hela medborgarlöftet kan du läsa på vår hemsida: polisen.se/Medborgarlöften/

Värdshuset på Torekällberget totalförstört i brand

Den populära 1800-talsveckan hade precis avslutats på Torekällberget i Södertälje när larmet om brand i det historiska värdshuset kom in till räddningscentralen. Det var på söndagskvällen den 3 juli som värdshuset började brinna och den kraftiga röken syntes över stora delar av centrala Södertälje. Ett stort område spärrades omedelbart av och personal från fem brandstationer var på plats för att bekämpa branden. Det konstaterades tyvärr att den anrika restaurangen inte gick att

rädda och insatsen inriktades till att hindra branden från att sprida sig till närliggande byggnader som bland annat Nora kvarn som flyttades till friluftsmuseet 1929.

I närområdet fanns även flera djur i något som beskrivs som ett mini-Skansen vilka evakuerades för att undvika att nås av lågorna.

Ingen människa eller djur skadades vid branden.

”

Vi ska minimera samhällsstörningen vid olyckor och kriser.

Internationella kunskaper och erfarenheter

EU-projekt INACHUS – med fokus på att hitta människor i rasmassor

Sedan 2015 är Södertörns brandförsvarsförbund involverat i ett stort EU-projekt med fokus på att ta fram teknik och metodik för att snabbare kunna hitta människor i rasmassor, till exempel efter jordbävningar, bombdåd eller jordskred.

Under 2016 stod vi värd för den första workshopen av de tekniska innovationer som forskats fram inom projektet såhär långt. Till workshopen var personal från räddningsstyrkor i Holland och Frankrike inbjudna tillsammans med vår egen räddningspersonal, personal från Storstockholms brandförsvär och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Workshopen fokuserade på sensorer som kommer att ingå i färdiga system längre fram i projektet. Exempel på sensorer som demonstrerades var en radar som kan detektera små rörelser bakom sten eller betongväggar, en elektronisk "näsa" som kan känna av ytterst små förändringar i koldioxidhalten i luften, vilket i sig kan vara ett tecken på att en levande människa finns i närheten. En annan teknik som demonstrerades är en 3D scanner som kan avbilda stora byggnader i fin upplösning. Bilderna kan sedan analyseras för att få ut användbar data för att planera och genomföra en effektiv och säker insats.

Våra medarbetare

Chefsprogram

Under året har vi haft flera deltagare som genomfört det ledarskapsprogram som vi gör tillsammans med Södertälje och Huddinge kommun. Det innebär tio utbildningsdagar samt projekt- och grupparbete. Chefsprogramsdeltagarna har även gått utbildning i arbetsrätt och svåra samtal.

Rekrytering

Rekrytering är en strategisk fråga för Södertörns brandförsvarsförbund. Det handlar om att säkra kompetensen utifrån organisationens breddade uppdrag. Vi vill vara en modern och attraktiv arbetsgivare och vi ska säkerställa att vi i alla lägen har kompetenta, engagerade och motiverade medarbetare. Vi har fortsatt utvecklingen av flera av våra rekryteringsprocesser.

Under året har vi rekryterat brandmän för sommarvikariat, brandmän med erfarenhet, personal till räddningscentralen samt chefer till vårt chefsförsörjningsprogram.

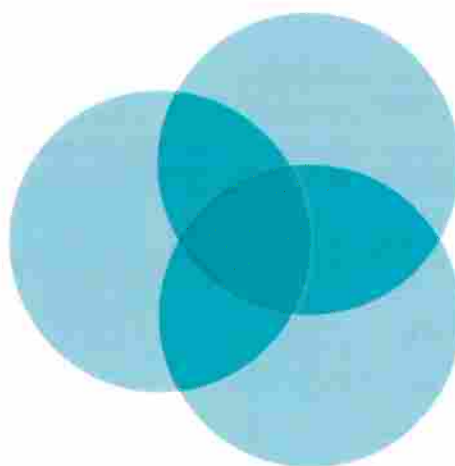
En arbetsplats för alla

Under året har vi arbetat med att besluta och implementera en ny policy vid trakasserier och kränkande särbehandling. Policyn är utformad utifrån de nya föreskrifterna om organisatorisk och social arbetsmiljö. Samtliga chefer har genomgått en utbildningsdag på temat.

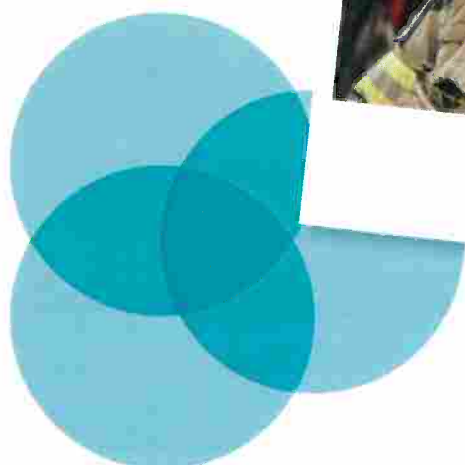
Utbildning, jämställdhet och inkludering

De som fått anställning under året har gått en två dagars utbildning i jämställdhet och inkludering under ledning av Marco Helles, konsult inom mångfald, icke-diskriminering, mänskliga rättigheter, värdegrund och ledarskap.

Arbetet med kommunikation, dialog och ledarskap

Vi har arbetat vidare med resultatet av de fokusgrupper vi genomförde under hösten 2015. Under året har projektet LOK – ledarskap och kommunikation – startat upp. En projektgrupp har arbetat fram en plan för hur vårt arbete med kommunikation, dialog och ledarskap ska fortsätta. Arbetet kommer framförallt att ske under 2017.

Personalstatistik

ANTAL ANSTÄLLDA	2016	2015	2014	2013	2012
Anställda den 31/12	379	365	375	379	370
i staben	15	16	17	18	15
i produktionen	364	349	358	361	355
kvinnor	52	46	45	41	34
män	327	319	330	338	336
Antal årsarbetare	378	364	374	375	369
Vikarier	11	12	8	8	7
Tjänstlediga	-10	-11	-11	-10	-2
Föräldralediga	-9	-13	-14	-9	-11
Långtidssjuka	-11	-17	-9	-6	-9
Netto årsarbetare	359	335	349	359	355
Budgeterade tjänster	369	368	365	359	358
Deltidsbrandmän	88	80	78	83	77
Räddningsvärmän	156	151	152	146	153
Motsvarande årsarbetare	11	10	10	10	8

PERSONALOMSÄTTNING

Slutade under året	25	35	20	12	15
pensionärer	11	20	15	9	7
övriga	14	15	5	3	8
Nyanställda	39	25	16	21	11
Personalomsättning i procent	6,6	6,8	4,3	3,1	3,0
Turbulens i procent	6,6	9,5	5,3	3,1	4,0

Personalomsättning: lägst av antalet anställda som börjat/slutat/antalet anställda
Turbulens: antalet avgångar/antalet anställningar

SJUKFRÅNVARO I PROCENT	2016	2015	2014	2013	2012
Kvinnor	4,2	5,6	3,3	5,3	2,5
Män	3,4	4,0	3,0	3,5	2,9
Yngre än 29 år	2,4	2,6	1,7	4,3	1,2
30-49 år	2,7	4,1	1,9	2,7	2,0
50 år och äldre	5,5	4,8	4,9	5,0	4,5
Total sjukfrånvaro	3,5	4,2	3,0	3,7	2,9
Varav långtidssjuka	44,5	44,7	42,6	57,1	50,6

PERSONALKOSTNADER (TKR)	2016	2015	Förändring	2014	2013	2012	2011
Totala personalkostnader	258 696	245 223	5,5%	244 708	255 435	228 743	229 767
I förhållande till totala kostnader	77,6%	76,7%	5,5%	77,0%	79,4%	77,2%	78,0%
Löner	163 753	156 578	4,4%	154 308	151 566	147 848	141 932
Arvoden	1 141	1 043	9,4%	1 201	1 192	1 090	1 010
Sociala avgifter	51 808	49 324	3,8%	47 637	47 258	46 146	45 323
Pensionskostnader	36 957	33 980	8,2%	36 825	50 886	29 501	37 404
Övertidsersättning (ingår i löner)	3 153	2 677	17,8%	2 020	1 811	1 446	1 366
Personalsociala kostnader	5 037	4 298	17,2%	4 737	4 533	4 158	4 098

Brandchefen har ordet:

Med Södertörns brandförsvarsförbund in i framtiden

ATT FORTSÄTTA UTVECKLAS SOM ORGANISATION ÄR EN NÖDVÄNDIGHET
Jag har haft förmånen att arbeta i och leda Södertörns brandförsvarsförbund ända sedan förbundet bildades 1993.

Resan från då till nu har alltid präglats av utveckling. Vissa steg har varit utmanande både för oss själva och för vår bransch när vi ifrågasatt tidigare sanningar och ersatt dem med något nytt som i delar fått många efterföljare i landet. Jag är stolt över vad vi har lyckats åstadkomma, och jag anser att vi idag har en av Sveriges absolut bästa och effektivaste räddningstjänstorganisationer. Att fortsätta att utvecklas som en organisation är en nödvändighet, förändringen i samhället är ständigt pågående och vår ambition är att fortsätta matcha den. Vi har lyckats effektivisera oss väsentligt under den gångna tiden genom att bli större som organisation, men jag ser nu allt tydligare att "bättre" är det mål som måste eftersträvas för att vi även fortsatt ska kunna vara en effektiv samhällsaktör.

UTMANINGARNA ÄR MÅNGA

En organisation i förändring är extra beroende av personer med stort engagemang och hög kompetens. Just nu är vi mitt i en generationsväxling där mycken kunskap och erfarenhet försvinner med medarbetare som avslutar sina karriärer och går i pension. Att locka till oss nya som ska ta deras platser och ge dem rätt förutsättningar för att ta oss vidare på den fortsatta resan in i framtiden är just nu en sporrande uppgift.

Men utmaningarna är många fler. Alla våra medlemskommuner växer och flera av dem räknar med att växa med cirka 50 procent under den kommande 15-årsperioden vilket betyder att vårt förebyggande uppdrag kommer öka kraftigt, fler människor som ska utbildas och informeras om brandskydd, fler tillsynsobjekt som ska kontrolleras men också ett ökande antal olyckor. Nya vägar såsom Förfart Stockholm och Södertörnsleden förändrar kommunikationsmönster och ger oss nya möjligheter men ställer samtidigt även stora krav på oss. För att uppnå ett socialt hållbart samhälle måste vi som samhällsaktör ta ansvar och bidra med vår del.

FÖRÄNDRINGAR I VÅR OMVÄRLD

Vi ser också förändringar i vår omvärld som gör att Sveriges totala försvarsförmåga behöver stärkas, vårt bidrag till detta kommer vara att bygga upp en helt ny civilförsvarsförmåga. Jag tror det förväntas av oss att vi tar ansvar för att skapa ett robust samhälle som kan stå emot störningar av olika slag och så långt möjligt fortsätter fungera på det sätt vi är vana vid.

VI ÄR EN DEL AV SAMHÄLLET

När jag läser utredningsdirektivet för den kommande statliga utredningen "En effektivare kommunal räddningstjänst" känner jag att vi redan är en bra bit på väg i det som regeringen vill uppnå för framtidens räddningstjänst, dock saknas fortfarande exakta svar på hur vi bäst ska lösa våra uppgifter inom både inom förebyggande

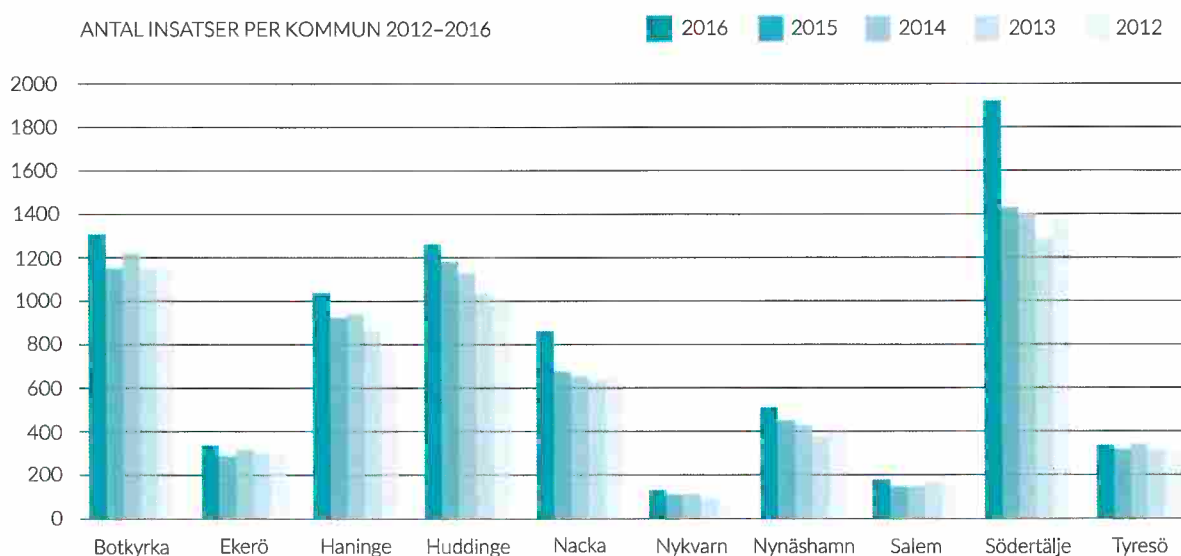
och skadeavhjälpanse insatser. Några saker står dock säkra. Det är helt nödvändigt att aldrig glömma att vi är en del av samhället och i synnerhet våra medlemskommuner. Ett samarbete med både den akademiska världen och industrin är nödvändig för att skynda på utvecklingen av metoder och strategier. Sist men inte minst krävs det mod från oss som organisation. Mod för att stå upp för våra ideologier men också mod för att återigen våga utmana oss själva och sjösätta nya verksamhetsidéer för vårt och samhällets bästa.

Tack alla för ännu ett fantastiskt år, jag ser med spänning fram mot nästa.

Lars Göran Uddholm, brandchef

Insatser och statistik

	2016	2015	Förändring		2014	2013	2012	
	HÄNDELSETYP		antal	%				
OLYCKOR	Annan olycka/tillbud	237	300	-63	-21%	264	199	203
	Vattenskada	85	69	16	23%	55	56	102
	Ras	9	3	6	200%	7	3	7
	Brand i byggnad	584	475	109	23%	413	423	491
	Brand ej i byggnad	1 943	1 155	788	68%	1 161	1 092	1 054
	Drunkning/tillbud	43	37	6	16%	24	19	15
	Nödställd person	304	145	159	110%	95	80	73
	Nödställt djur	53	37	16	43%	26	35	41
	Stormskada	2	86	-84	-98%	37	11	29
	Trafikolycka	1 252	965	287	30%	815	744	834
	Utsläpp av farligt ämne	189	133	56	42%	165	106	106
HÄNDELSE UTAN RISK FÖR SKADA	Automatlarm, ej brand	1 847	1 441	406	28%	1 340	1 283	1 440
	Händelse utan risk för skada	520	779	-259	-33%	795	797	676
	Ingen händelsetyp angiven							
	Återkallades före framkomst	271	500	-229	-46%	639	557	340
ÖVRIGA UPPDRAG	Annat uppdrag	191	174	17	10%	242	223	196
	Dykuppdrag	0	2	-2	-100%	0	1	0
	Felindikering automatlarm	0	0	0	0%	4	7	1
	Hiss, ej nödläge	2	35	-33	-94%	28	35	29
	Annan hjälp till ambulans	131	259	-128	-49%	281	321	344
	Hjälp till polis	8	33	-25	-76%	42	33	38
	Annat sjukvårdslarm/l väntan på ambulans	64	393	-329	-84%	271	269	294
	Inbrottslarm	0	2	-2	-100%	0	0	0
	Hjärtstoppslarm	505	-	-	-	-	-	-
	Trygghetslarm	0	5	-5	-100%	1	5	3
	Hinder på väg	12	-	-	-	-	-	-

Insatser och statistik

TILLSYNER	2016	2015	2014	2013	2012
Antal objekt	2 936	3 022	3 285	3 046	2 909
Planerade tillsyner	1 133	826	992	1 000	1 112
Genomförda tillsyner	838	670	827	879	969
Utförda tillsyner i % av planerade	74,0	81,1	83,4	87,9	87,1

Benämning	Totalsumma
Tillstånd brandfarlig vara	137
Tillstånd explosiv vara	96
Tillsyn LBE	52
Yttrande alkohol	84
Yttrande användande av offentlig plats	18
Yttrande bygglov	129
Yttrande detaljplan	107
Yttrande miljötillstånd länsstyrelsen	4
Yttrande offentlig tillställning	66
Yttrande sakkunnigutlåtande	55
Yttrande SEVESO	23
Yttrande övrigt	45
Tillsyn LSO	786
Totalsumma	1 602

PERSONSKADOR VID OLYCKOR 2016 (2015)

Händelsetyp	Omkomna	Svårt skadade	Lätt skadade
Bränder	6 (6)	6 (13)	51 (58)
Drunkningsolyckor	6 (3)	5 (8)	15 (2)
Trafikolyckor	6 (14)	163 (176)	460 (307)
Övriga olyckor	7 (3)	10 (8)	30 (16)
Totalt	25 (26)	184 (205)	556 (383)

Vårt miljöarbete

VI SKA MINIMERA MILJÖPÅVERKAN
INOM VÅR VERKSAMHET

Räddningstjänsten är en verksamhet som påverkar miljön i stor utsträckning. Miljön kan påverkas av olyckorna i sig, genom till exempel utsläpp av farligt ämne eller rök, men även räddningsinsatserna kan påverka miljön då vissa kemikalier som kan användas i släckningsarbetet är miljöskadliga. Även det vardagliga arbetet påverkar miljön och vi måste därför se över våra miljöriser för att kunna minimera dem. Det har resulterat i att vi har startat upp arbetet med miljöcertifiering enligt ISO 14001:2015. Syftet är att på ett systematiskt sätt arbeta med ett ramverk för att skydda miljön och arbeta förebyggande eller mildrande av negativ miljöpåverkan. Det gäller även att förstärka positiv miljöpåverkan, i synnerhet sådan som har strategiska och konkurrensmässiga effekter. Miljöcertifieringen kommer att underlätta för Södertörns brandförsvarsförbund att uppfylla bindande krav.

NYTT VENTILATIONSSYSTEM

Installation av ett nytt ventilationssystem påbörjades på Haninge brandstation under året. Under arbetets gång har en ständig miljöinventering genomförts och på så sätt har en del farliga produkter kunnat undvikas.

MÅL I VÅR VERKSAMHETSPLAN

- För att öka medvetenheten och kompetensen om miljöpåverkan inom organisationen ska miljöcertifiering enligt ISO 14001 påbörjas.
- Vi ska aktivt påverka större aktörer, så som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Länsstyrelsen att ta ett större ansvar för att utreda miljöpåverkan vid räddningsinsatser.
- En inventering av skyddsvärda miljöer i förbundet ska göras och sårbarhetskartorna ska kontinuerligt uppdateras.

- Sårbarhetskartorna ska vara ett aktivt och reellt hjälpmedel vid räddningsinsats.

SAMVERKAN MELLAN MILJÖKONTOR
OCH RÄDDNINGSTJÄNST

Under 2016 har vi deltagit i Miljösamverkan Stockholms län, som har fokus på att utveckla samarbetet mellan räddningstjänst och miljökontoren i ett förebyggande miljöarbete vid olyckor. En rekommendation för hur användningen av brandsläckningsskum kan minska har presenterats av Lars Lindkvist, Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddskontor. Räddningstjänsten i Östergötland har presenterat ett projekt finansierat av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap med syfte att skapa ett insatsplaneringsstöd för att minska skadorna på miljö känsliga områden.

Denna samverkan har inspirerat oss till ett uppstartsmöte med alla våra medlemskommuners miljökontor. Vi har haft ett första möte under 2016 där vi presenterade vår räddningscentral och berättade hur vår personal som arbetar där hanterar miljöfrågor. Vi har pratat om släckvatten, skum och dagvattenbrunnar. Diskussion har funnits kring vilka kartor vi förfogar över och vad som finns hos miljökontoren. Detta möte har resulterat i ett arbete att ta fram information om:

- var finns våra vattenskyddsområden.
- hur hanterar vi en brand i byggnad eller fordon i ett vattenskyddsområde.
- våra vägar har täta diken eller inte.
- var dagvattenbrunnarna mynnar ut eller hur vi får tag i den informationen.

Till vår glädje har våra solelpaneler på station Lindvreten producerat 74 244 kWh sedan installationen 2014.

Sotning och brandskyddskontroll

LÄNSSTYRELSENS BESLUT EFTER ÖVERKLAGANDE AV FÖRELÄGGANDE OM TAKSKYDD ENLIGT LSO (2003:778)

Bristen enligt föreläggandet var att takskyddsanordningar och glidskydd saknades. Länsstyrelsens motiv till beslutet var att brandskyddskontroll och sotning ej kunde utföras via taket vilket medförde en brandrisk och att kontrollerna inte kunde genomföras på ett arbetsmiljöbetygande sätt. Att tidigare utförare av sotning och brandskyddskontroll felaktigt har godtagit brister på en fastighet, utgör inget skäl för att nu göra avkall på säkerhetskraven.

Länsstyrelsens beslut styrker oss i att kunna förelägga med motivering enligt 2 kap. 2 § LSO (2003:778) att ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar ska vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand.

LÄNSSTYRELSENS TILLSYN ÖVER VÅRA SKYLDIGHETER ENLIGT 3 KAP. LSO; RENGÖRING OCH BRANDSKYDDSKONTROLL

Länsstyrelsen har utfört tillsyn och bedömt att rengöring och brandskyddskontroll enligt 3 kap. LSO bedrivs i huvudsak med god kvalitet och att vi trots vakanser har erforderlig kompetens. Vår hemsida beskriver på ett tydligt och bra sätt "sotningsverksamheten". Länsstyrelsen rekommenderar att verksamheten kan utvecklas genom att tydliggöra verksamhetens krav mot utförare och entreprenörer.

REVISION AV VÅRA 6 SOTNINGSDISTRIKT

Varje år genomför vi revision av våra sotningsdistrikt. Utifrån en bra dialog kan vi tillsammans diskutera problemlösning och förändringar. Det är viktigt att förstå hur mycket arbete det är på sotningsdistrikten med aviseringar och kundbemötande. För kunderna är det också viktigt att ha kännedom om att vi har ett bra samarbete och löser problem tillsammans. I år har vi granskat:

- Sotning och brandskyddskontroll av grundskolor
- Fakturering av sotning och brandskyddskontroll
- Är alla brandskyddskontrollanter delegerade
- Öppetider i somras
- Administrativa rutiner

Det pågår mycket aktivitet i våra kommuner vad gäller skolor. Vissa skolor har lagts ned, någon ska rivas och många rustas upp. Det innebär naturligtvis att fristerna inte kan hållas men att det finns naturliga skäl till detta. En trend vi ser är att man har börjat laga mat i skolorna igen och att det innebär mer rengöring. I ett sotningsdistrikt så har man dock missat att rengöra enligt frist. Efter ett extra möte med skorstensfejarmästaren så har en åtgärdsplan tagits fram och personal kommer att hyras in från andra distrikt för att rengöra och brandskyddskontrollera grundskolorna i sotningsdistriktet.

Fakturering har redovisats och det som skulle kunna förbättras är redovisningen av tiden man varit på plats. Material till rengöringen av imkanalen redovisas separat vilket är tydligt. Alla brandskyddskontrollanter är delegerade och sotningsdistrikten är mycket noga med att anmäla när anställda går ut teknikerutbildningen och blivit brandskyddskontrollanter.

Administrativa rutiner går alltid igenom för att underlätta för bägge parter och för att få fram bättre lösningar.

Skorstensfejarmästaren i Huddinge Kommun har sagt upp sitt normalavtal i förtid. Avtalet skulle avslutas 2020 men en upphandling kommer att ske under 2017.

Resultatet av revisionen redovisas alltid till direktionen. Där efter träffas brandchefen och skorstensfejarmästarna för att diskutera revisionen och andra ämnen. I dagsläget så kommer våra sotningsdistrikt att klara av att ha infört kontrollfrister som är 3 år till den 1 januari 2018 och kontrollfrister som är 6 år senast den 1 januari 2021 (MSBFS 2014:6).

REGIONAL SAMVERKAN SOTNING

En ny samverkan för aktuella sotnings- och brandskyddskontrollfrågor har startats upp mellan Storstockholms brandförsvaret, Brandkåren Attunda, Uppsala brandförsvaret, Räddningstjänsten Gotland, Räddningstjänsten Norrtälje och Södertörns brandförsvärsförbund. Ett flertal möten har redan skett och det är mycket berikande att kunna diskutera ett lagstadgat krav enligt LSO och dess myndighetsutövning. Ett urplock av frågorna har varit: vad är kvalitet, hur vi hanterar nyttjandeförbud, gemensam text, utförande, rutiner och säkerställande av att förelägganden efterlevs, framtagande av informationsbroschyr, taxor och upphandlingar.

BRANDSKYDDSKONTROLL I EGEN REGI

Under 2016 har vi börjat arbeta med ett nytt IT-stöd och redovisning av våra brandskyddskontroller ute på fält sker numera genom surfplatta. Mycket arbetstid har lagts ner på kontrollböckerna för Ekerö, Haninge, Nykvarn och Södertälje och dess integrering i vårt IT-stöd.

Vi har nu fått ett beslut i våra medlemskommuner att vi ska indexuppräknat våra taxor för sotning- och brandskyddskontroll enligt sotningsindex.

Nytt för året är att vi kommer att följa upp förelägganden för imkanaler med vitesföreläggande om åtgärd ej sker i tid. Bedömningsmöten anordnas varje år för att vidare utveckla rutiner och metoder för att likrikta bedömningar i förbundsområdet oavsett om det är en entreprenör eller vi som genomför brandskyddskontrollen.

STATISTIK

Utförda brandskyddskontroller ökar stadigt i våra kommuner. Från 13.441 (2015) till 16.748 (2016). Södertörns brandförsvärsförbund har bättre förmåga att utföra sina brandskyddskontroller och Botkyrka/Salem sotningsdistrikt har kunnat kontrollera fler lokaledstäder i villor. Haninge sotningsdistrikt har hjälpt oss med brandskyddskontroller på Ornö och Årsta havsbad där man har god kännedom över fastigheterna. Ökningen av antalet utförda brandskyddskontroller har inneburit att förelägganden ökat med 3096 under 2016. Nyttjandeförbud som läggs på icke åtgärdade förelägganden kommer att öka stadigt. Vi har i dagsläget 4139 egenotningdispenser. Dock så har vi börjat ge avslag eftersom det endast är fastighetsägaren som kan söka egenotning och ett flertal som hyr eller arrenderar har ansökt om dispens.

Vi har 92 475 värmekällor i våra 10 kommuner. Av dessa är 1839 imkanaler och 86 239 lokaledstäder.

SOTNINGSDISTRIKT	Botkyrka/ Salem	Ekerö	Haninge	Huddinge	Nynäshamn	Södertälje/ Nykvarn	Nacka/ Tyresö	Summa
Beviljad dispens sota själv	2	3	19	11	2	18	9	64
Beviljad dispens annan behörig sotare	9	185	11	28	0	156	1	390
Utförd sotning enligt frist	100%	90%	100%	98%	90%	90%	100%	95%
Utförda brandskyddskontroller	735	885	4 161	2 036	1 994	1 155	5 782	16 748
Förelägganden	114	99	1 166	1	272	302	1 142	3 096
Antal brandskyddskontrollanter	4	1	5,5	3,5	3	2,5	7	26,5
Nyttjandeförbud	0	1	1	90	6	3	409	510

Ingen kvinna, man, flicka eller pojke ska dö eller skadas allvarligt till följd av brand.

Förbundets verksamhet styrs av en årlig verksamhetsplan baserad på de sex inriktningar som fastställdes för handlingsprogrammet 2016-2019. Nedan redovisas en sammanfattande bedömning av målpuppfyllelse och effekt som vi uppnått under 2016 års verksamhet.

ALLA INOM VÅRT OMRÅDE SKA LEVA I EN TRYGG OCH SÄKER HEMMILJÖ MED AVSEENDE PÅ BRAND OCH ANDRA OLYCKOR

Antalet registrerade bränder i byggnader har ökat under 2016. Cirka två tredjedelar av de 584 bränderna inträffade i en bostad. Bara i hälften av fallen fanns det en fungerande brandvarnare. I var tionde brand skadas en person och i två tredjedelar uppstår egendomsskador. Det totala antalet skadade och döda har dock minskat något jämfört med 2015.

Ett antal informationsinsatser har genomförts under året, bland annat efter att bränder inträffat i ett bostadsområde. Här ser vi ett större intresse för brandskyddsfrågor än i andra sammanhang. Vi har även riktat tillsyn mot och ställt krav på förbättrat brandskydd i olika boendemiljöer där flera farliga situationer har kunnat lösas. Avseende brandskyddskontroll har vi fortsatt att utveckla vårt arbete. Ett mycket stort antal förelägganden har hanterats, de flesta avseende bristfälliga takskyddsanordningar som nu åtgärdats.

VI SKA MINIMERA SAMHÄLLSSTÖRNINGEN VID OLYCKOR OCH KRISE

Södertörns brandförsvarsförbund har ett professionellt bemötande där drabbade vid olyckor alltid sätts i centrum även om de inte är fysiskt skadade. Genom både lokalt och regionalt samarbete, bland annat genom aktivt arbete i samverkansfunktionen i Stockholmsregionen bidrar vi till att samhällets samlade behov iaktas och att berörda aktörer får möjlighet att agera.

VI SKA MINIMERA MILJÖPÅVERKAN INOM VÅR VERKSAMHET

Miljökrav har beaktats såväl i investeringar i våra fastigheter som fordon. Ett förberedande arbete för framtida miljöcertifiering har genomförts under året. Nyttjande av skum för släckinsatser har begränsats för att minimera miljöpåverkan. Vi har lagt in särskilt skyddsvärda områden i form av vattentäkter i vårt utlarmningssystem för att säkerställa att vi alltid känner till om en olycka inträffat i en särskilt känslig miljö där särskilda val av taktik och metod kan vara aktuellt.

VI SKA AKTIVT PÅVERKA ARBETET MOT ANDRA OLYCKOR ÄN BRAND

Vi har stöttat kommuner i kontroll av badplatser under badsäsong. Vi har tillgängliggjort isdubbar till allmänheten i enlighet med konceptet "Vattensäker kommun".

VI SKA BIDRA TILL ETT SOCIALT HÅLLBART SAMHÄLLE

Vår del i detta breda samhällsåtagande spänner från den enkla kontakten med medborgare i ett lokalsamhälle i samband med en räddningsinsats till stora evenemang som Räddningscupen i Södertälje där vi skapar en gemensam dag med ett mycket stort antal ungdomar. Nya samarbeten etableras tillsammans med kommun, lokal polis och andra aktörer runt om i våra kommuner.

VI SKA FÖRBÄTTRA FÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR EFFEKTIVA RÄDDNINGSSATSER

Ett fortsatt effektivt tillsynsarbete med ökande kvalitet har genomförts. Internt har vi utarbetat en komplett utbildnings- och fortbildningsstrategi som täcker hela vårt verksamhetsområde från förebyggande till skadeavhjälpanande arbete i olika nivåer. Prioriterat område för vår interna fortbildning har varit brand i byggnad där en mycket stor utbildningsinsats genomförts.

Förvaltningsberättelse

EKONOMISKT RESULTAT

Årets resultat blev ett överskott på 3,1 Mkr. Överskottet beror främst på vakanser bland brandingenjörer och insatsledare som vi tillsatt under året dessutom har vi haft föräldraledigheter som vi inte kan ersätt med vikarier. Vi har också haft en omsättning bland brandmän och styrkeledare som bidragit till överskottet. Vidare har vi haft långtidsfrånvaro i staben som påverkat resultatet. Det påverkar även resultatet av pensionskulden. I resultatet finns ingår även en jämförelsestörande intäkt på 1,4 Mkr. De vakanser vi haft gör att vi överstigit budget både vad det gäller timanställda och övertidsersättning. Årets resultat avsätts för att täcka de ökade pensionsutbetalningar som når sin kulmen 2020.

BALANSKRAVET

Årets justerade resultat är 2,9 Mkr efter att hänsyn tagits till realisationsvinster på 0,2 Mkr, därmed är det inte möjligt med en avsättning till resultatutjämningsfonden (RUR). Balanskravet är uppfyllt.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Förbundets finansiella mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning överensstämmer med kommunallagens regler om en ekonomi i balans. Förbundsdirektionen har 2013-12-06 beslutat anta riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av RUR. De verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning motsvaras av inriktningsmålen i budget. God ekonomisk hushållning har uppnåtts för år 2016 då vi uppfyllt balanskravet och aktivt arbetat utifrån de fastställda inriktningsmålen i handlingsplanen samt årliga verksamhetsmål i verksamhetsplanen. Vidare bedöms förbundets ekonomiska ställning vara stabil utifrån likviditets- och soliditetssynpunkt, det vill säga betalningsberedskap på kort sikt och storleken på eget kapital.

VERKSAMHET

I förbundets område finns drygt 600 000 invånare och förbundet har tio medlemskommuner. Under året genomförde vi cirka 8000 räddningsinsatser i medlemskommunerna vilket var en kraftig ökning i förhållande till 2015. Av dessa var ungefär en tredjedel till akuta uppdrag med nödläge. Vi har också utfört drygt 800 tillsyner och haft

lika många övriga ärenden där tillstånd för brandfarlig vara och yttrande angående detaljplaner och byggärenden är de vanligaste typerna. Under året har förbundet utbildat 13 000 personer i brandskydd.

INVESTERINGAR

Investeringarna uppgick till 28,4 Mkr (2015 7,9 Mkr). De största posterna är byte av ventilation på Haninge brandstation som uppgick till 5,9 Mkr. Släckbilar belastas av utfallet från 2015 och 2016 samt 2017. Höjdfordons utfall på 8,8 Mkr beror på ett köp av en demobil som är utöver årets planerade inköp för 3,5 Mkr. Utfallet för transportbilar på 1,7 Mkr beror på försenade leveranser och resterande del på 1,3 Mkr kommer att belasta 2017. Vidare flyttas posten för den budgeterade räddningsroboten 1,5 Mkr fram till 2017.

PERSONAL

Vid årsskiftet var vi netto 359 årsarbetare (föregående år 335). Utöver dessa tillkommer 88 deltidsbrandmän (80) och 156 räddningsvärnsmän (151) motsvarande 11 årsarbetare (10). Utbetalda löner har uppgått till 157,6 Mkr (155,5) och arvoden till förtroendevalda till 1,1 Mkr (1,0). Siffrorna är en "ögonblicksbild" av antalet anställda just den 31/12 2016 och inom parenteserna 2015 vilket gör att siffrorna kan variera mycket.

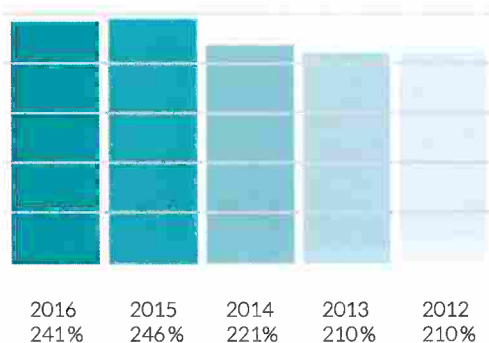
PENSIONSMEDELSFÖRVALTNING

Pensionsförpliktelserna inklusive ansvarsförbindelse, avsättningar för pensioner och kortfristig avgiftsbestämd ålderspension uppgår till 371,2 Mkr (368,9 Mkr), vilket är en ökning från föregående år med 2,3 Mkr (ökning 2015 med 7,5 Mkr). Likviditetsöverskottet förvaltas i egen regi och används till investeringar i fastigheter, maskiner och inventarier samt till framtida tillfälliga kostnadsökningar eller intäktsminskningar.

FRAMTIDEN

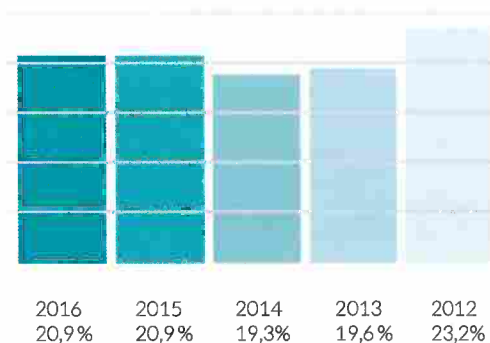
Med det nya handlingsprogrammet fastslår vi prioriteringarna för verksamheten de kommande fyra åren och placerar Södertörns brandförsvarsförbund på samhällskartan i räddningstjänst Sverige på ett tydligare sätt.

LIKVIDITET

Omsättningstillgångar i procent av kortfristiga skulder eller betalningsberedskapen på kort sikt.

SOLIDITET

Eget kapital i procent av de totala tillgångarna eller graden av egenfinansierade tillgångar.

Kassaflödesanalys

Tkr	Not	2016	2015
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		3 095	11 213
Justering för realisationsvinster	not 6	-187	-270
Justering för avskrivningar		15 642	15 562
Justering för avsättningar till pensioner	not 9	9 175	11 342
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		27 725	37 847
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		6 589	-6 094
Ökning/minskning förråd och varulager			
Ökning/minskning kortfristiga skulder	not 10	3 397	1 385
Medel från den löpande verksamheten		37 711	33 138
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-28 360	-7 880
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	not 6	191	270
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar			
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar			
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar			
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar			
Medel från investeringsverksamheten		-28 169	-7 610
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Nyupptagna lån			
Amortering av skuld			
Ökning långfristiga fordringar			
Minskning långfristiga fordringar			
Medel från finansieringsverksamheten		0	0
ÅRETS KASSAFLÖDE		9 542	25 528
Likvida medel vid årets början		206 392	180 864
Likvida medel vid årets slut		215 934	206 392

Investeringsredovisning

Tkr	Investeringsanslag			Utfall		Differens
	2016	Ombudgetering	2016	2015	2016	2016
INVESTERINGSPROJEKT						
Utbyggnad Lindvreten*				1 939		
Periodiskt underhåll fastigheter				436	679	-679
Ventilation Haninge*					5 918	-5 918
Summa fastigheter	0		0	2 375	6 597	-6 597
Släckbilar	3 800	3 500	7 300	410	9 219	-1 919
Lastväxlare/lastväxlartank						
Höjdfordon	6 000		6 000		8 794	-2 794
Ledningsfordon						
Transportfordon	2 600	400	3 000	2 180	1 665	1 335
Räddningsrobot	1 500		1 500			
Rakel				18		
Verksamhetssystem				474	24	-24
Övriga inventarier	3 500		3 500	2 423	2 061	1 439
Summa maskiner o inventarier	17 400	3 900	21 300	5 505	21 763	-1 963
Totalsumma	17 400	3 900	21 300	7 880	28 360	-7 060

* Investeringar, vilka behandlas som särskilt ärende i direktionen

Noter

Tkr		2016	2015
NOT 1 VERKSAMHETENS INTÄKTER			
I posten övrigt ingår realisationsvinster enligt not 6. Realisationsförluster ingår i posten övrigt i not 2.	Kommunal beredskapsplanering	828	889
	Övriga intäkter kommuner, landsting och staten	535	5 555
	Statliga bidrag	467	193
Vårt jämställdhetsprojekt som varit finansierat av statliga bidrag har under 2015 fortsatt i egen regi.	Taxor och avgifter	25 547	21 175
	Utbildning och konsulttjänster	2 166	1 860
	Externa hyror	3 581	3 600
	Övrigt	189	273
	Summa externa intäkter	33 313	33 545
Återbetalning Huga hyra 2013-2015	Jämförelsestörande intäkter	1 442	
Återbetalning Foraavgifter 2004.	Jämförelsestörande intäkter		2 730
NOT 2 VERKSAMHETENS KOSTNADER			
	Utgifter för material, entreprenader och konsulter	12 091	12 663
	Löner, arvoden och kostnadsersättningar	164 894	157 622
	Sociala avgifter och pensioner	88 765	83 129
	Personalsociala kostnader	5 037	4 297
	Hyra, leasing, fastighetsservice och energi	15 122	14 827
	Förbrukningsmaterial m m	10 662	10 893
	Reparation och underhåll	5 564	4 834
	Övrigt	13 249	11 817
	Summa externa kostnader	315 384	300 082
NOT 3 KOMMUNBIDRAG			
	KOMMUN	ANDEL	
Kommunbidraget består av tre delar.	Botkyrka	11,59%	32 113
Grundavgiften fördelas enligt andelen.	Ekerö	7,55%	20 919
Pensionskostnader intjänade före 1998	Haninge	16,72%	53 035
betalar kommunerna Botkyrka, Ekerö och Huddinge	Huddinge	18,97%	63 042
Salem direkt till KPA medan övriga kommuner betalar via kommunbidraget. Hyreskostnader för brandstationer ingår i kommunbidraget för Huddinge, Nykvarn och delvis Tyresö medan övriga kommuner står för dessa kostnader själva.	Nacka	11,59%	32 113
	Nykvarn	1,48%	5 342
	Nynäshamn	6,29%	18 685
	Salem	2,48%	6 871
	Södertälje	14,25%	42 331
	Tyresö	9,08%	27 202
	Summa	100,00%	301 653
			294 371
NOT 4 ÅRETS RESULTAT			
	Årets resultat enligt resultaträkningen	3 095	11 213
	Avgår samtliga realisationsvinster	-187	-270
	Justerat resultat enligt balanskravet	2 908	10 943
	Möjlig avsättning till RUR	0	7 968
NOT 5 AVSKRIVNINGAR/MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
	Akkumulerat anskaffningsvärde	314 523	287 244
	Akkumulerade avskrivningar	-174 647	-160 082
	Netto	139 876	127 162
	Mark och byggnader	73 896	69 605
	Maskiner o mikrovåglänkar	960	1 075
	Inventarier	3 539	3 916
	Transportmedel	56 513	46 861
	Förbättringsutgifter ej ägda fastigheter	39	67
	Övriga maskiner och inventarier	4 929	5 638
	Summa	139 876	127 162

Noter

Tkr		2016	2015
NOT 6 SÅLDA OCH UTRANGERADE ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Försäljning avser huvudsakligen transportmedel.	Anskaffningsvärde	1 081	653
	Ackumulerade avskrivningar	-1 077	-653
	Nettovärde	4	0
	Försäljningspris	191	270
	Realisationsvinst	187	270
	Realisationsförlust	0	0
	Nettovinst	187	270
NOT 7 FORDRINGAR			
	Kundfordringar	58 368	62 548
	Förutbetalda kostnader o upplupna intäkter	1 217	4 936
	Övriga kortfristiga fordringar	8 583	7 272
	Summa	68 168	74 756
NOT 8 EGET KAPITAL			
	Ingående eget kapital	85 368	74 155
	Årets resultat	3 095	11 213
	Utgående eget kapital	88 463	85 368
	varav avsatt till framtida pensionskostnader	53 100	53 100
	varav avsatt till RUR	10 359	10 359
NOT 9 PENSIONSFRÖPLIKTELSE			
Pensionsförpliktelserna beräknas av KPA enligt RIPS 07. Likviditetsöverskottet förvaltas i egen regi och används till investeringar i fastigheter, maskiner och inventarier.	Avgiftsbestämd ålderspension	8 489	7 917
	Särskild löneskatt på pensionskostnader 24,26%	2 059	1 921
	Summa kortfristig pensionsskuld	10 548	9 838
	Avsättning för pensionsskuld intjänad efter 1997	175 251	167 867
	Särskild löneskatt	42 516	40 725
	Summa avsättning för pensioner	217 767	208 592
	Ansvarförbindelse för pensioner intjänade före 1998	114 993	121 055
	Särskild löneskatt	27 897	29 368
	Summa ansvarsförbindelse pensioner	142 890	150 423
	Totala pensionsförpliktelser	371 205	368 853
NOT 10 KORTFRISTIGA SKULDER			
	Skuld till kreditinstitut och kunder		
	Leverantörer	15 019	17 498
	Skatteavräkning	10 871	9 701
	Upplupna personalkostnader	34 934	32 322
	Övriga uppl kostnader och förutb intäkter	56 924	54 830
	Summa	117 748	114 351
NOT 11 ÖVRIGA ANSVARSFÖRBINDELSER			
	Hyra fastigheter inom ett år	6 060	6 059
	Hyra fastigheter inom 2-5 år	12 119	0
	Leasing inventarier inom ett år	258	176
	Leasing inventarier inom 2-5 år	656	411
	Summa hyres- och leasingavtals resterande värde	19 093	6 646
	Årets avgift	6 318	6 276

Redovisningsprinciper och driftredovisning

Förbundet redovisar enligt lagen om kommunal redovisning och följer god redovisningssed samt anvisningar lämnade av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Anläggningstillgångar upptas i balansräkningen till anskaffningsvärdet minskat med investeringsbidrag och gjorda avskrivningar.

Avskrivningar följer i princip rekommendationer från Sveriges Kommuner och Landsting om avskrivningstider och startar den månad anskaffning sker eller, vid större projekt, den månad vi tar anläggningen i drift.

Upplupna räntor skuldförs.

Leverantörs- och kundfakturor med väsentliga kostnads- och intäktsposter periodiseras.

Löner, semester och okompenserad övertid periodiseras. Upplupna löner, uttagen semester och okompenserad övertid, inklusive sociala avgifter skuldbokförs.

Pensionsskuld. Avgiftsbestämd ålderspension redovisas som kortfristig skuld. Avsättning för pensioner intjänade från och med 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse i enlighet med den kommunala redovisningslagen.

Särskild löneskatt ingår i beloppen för pensioner under kortfristiga skulder, avsättningar och ansvarsförbindelser.

Hyres- och leasingavtals restskulder under återstående löptid redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen i balansräkningen. RKR:s rekommendation nr 13.1 tillämpas.

Tkr	Utfall 2016	Budget 2016	Diff %	Utfall 2015	Diff %
LEDNING OCH STÖD					
intäkter	400	880	55	729	-45
personalkostnader	-15 871	-16 225	2	-15 263	-4
övriga kostnader	-6 091	-6 261	3	-4 606	-32
netto	-21 562	-21 606	0	-19 140	-13
PRODUKTION					
intäkter	29 316	31 887	-8	29 350	0
personalkostnader	-206 056	-211 186	2	-195 980	-5
övriga kostnader	-49 679	-45 787	-9	-49 298	-1
netto	-226 419	-225 086	-1	-215 928	-5
FASTIGHETER					
intäkter	5 015	3 649	-2	3 466	3
lokalhyra	-5 857	-6 156	2	-6 057	0
övriga kostnader	-10 711	-11 347	20	-10 638	15
netto	-11 553	-13 854	17	-13 229	13
FINANSIERING					
medlemsavgifter	301 677	301 653	0	294 371	2
eget kapital avsatt till pensioner		1 515			
extraordinära intäkter				2 730	
utbetalda pensioner*	-29 945	-31 058	4	-25 884	-16
förändring pensionsskuld*	-6 824	-8 258	17	-7 921	14
räntenetto	-2 279	-3 106	27	-3 786	40
netto	262 629	260 746	1	259 510	1
Summa intäkter	334 966	339 584	-1	330 646	1
Summa personalkostnader	-258 696	-266 727	3	-245 048	-6
Summa övriga kostnader	-73 175	-72 657	-1	-74 385	2
Netto	3 095	200		11 213	-72
Ackumulerat eget kapital	88 463	85 568		85 368	
*					
Löneskatt på pensioner	5 955	5 633		4 811	
Pensionsutbetalningar	15 239	5 730		13 020	
Individuell del	8 726			7 851	
Förvaltningsavgifter	191	5 740		203	
Summa utbetalda pensioner	30 111			25 885	
Förändr pensionsskuld enl KPA:s beräkn	9 174			11 342	
Varav ränta ink särskild löneskatt	2 350	8 530		3 421	
Summa förändring pensionsskuld	6 824			7 921	

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2016

Vi har granskat kommunalförbundets verksamhet under år 2016.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och fastställt revisionsreglemente.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i redogörelsen och övriga till berättelsen fogade bilagor.

Förbundsdirectionen har godkänt årsredovisningen.

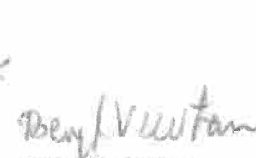
Vår granskning visar att årsredovisningen är upprättad i enlighet med kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. Granskningen visar vidare att resultatet uppfyller balanskravet samt är förenligt med fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning.

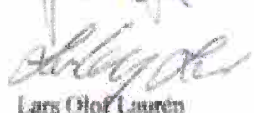
Vi tillstyrker att förbundsdirectionen och de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.

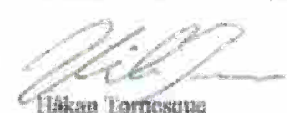
Vårby gård 2017-03-20

Yvonne Berglund

Kenneth Alis

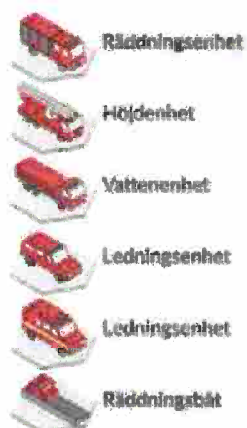
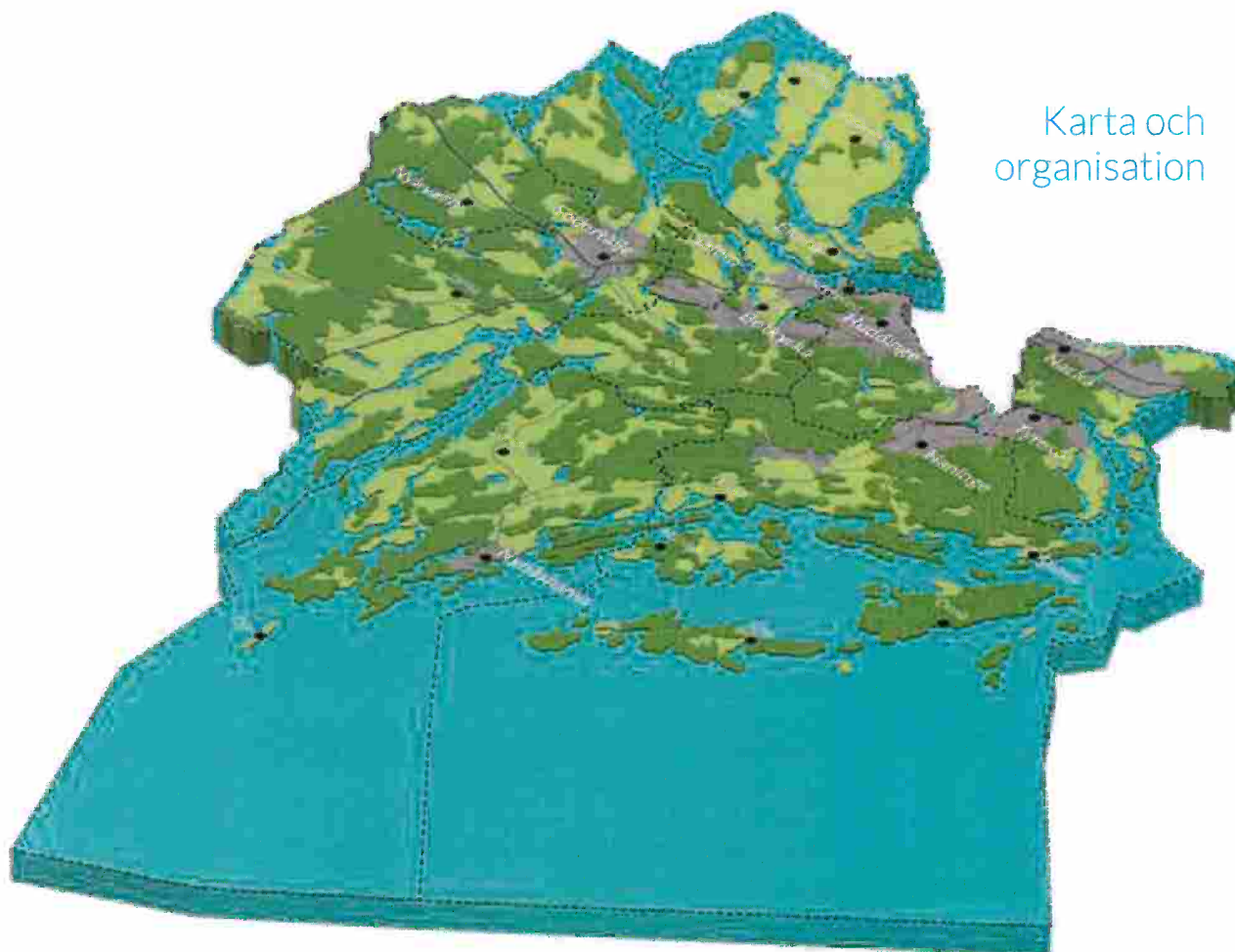

Bengt Verlestam

Lars Olof Lauren

Håkan Lortiesque

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:
Revisorernas redogörelse (nr 1)
De sökannitiga rapporter i olika granskningslagar (nr 2-5)

Karta och organisation

Södertörns brandförvarsförbund

POSTADRESS: Mogårdsvägen 2, 143 43 Vårby **TELEFON:** 08-721 22 00 **E-POST:** brandforsvaret@sbff.se
Följ oss gärna på www.sbff.se och facebook.com/sodertorn

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2017 -03- 28	
Dnr	Rnr

Medlemskommunernas
kommunfullmäktige

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2016

Vi har granskat kommunalförbundets verksamhet under år 2016.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och fastställt revisionsreglemente.

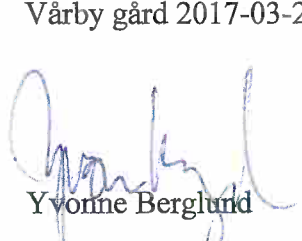
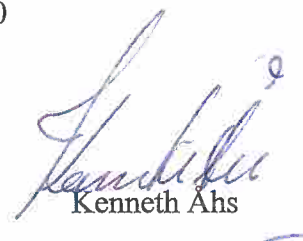
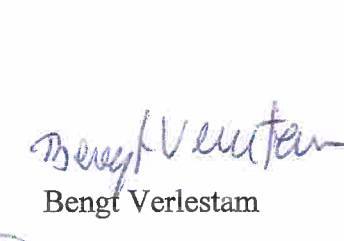
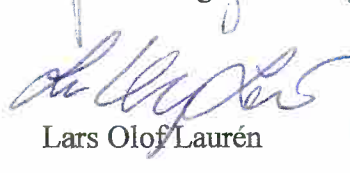
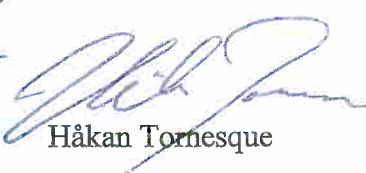
Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i redogörelsen och övriga till berättelsen fogade bilagor.

Förbundsdirektionen har godkänt årsredovisningen.

Vår granskning visar att årsredovisningen är upprättad i enlighet med kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. Granskningen visar vidare att resultatet uppfyller balanskravet samt är förenligt med fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning.

Vi tillstyrker att förbundsdirektionen och de enskilda förtroendevalda i detta organ beviljas ansvarsfrihet.

Vårby gård 2017-03-20

 Yvonne Berglund	 Kenneth Åhs	 Bengt Verlestam
 Lars Olof Laurén	 Håkan Tornesque	

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas redogörelse (nr 1)

De sakkunnigas rapporter i olika granskningar (nr 2-5)

REVISORERNAS REDOGÖRELSE FÖR ÅR 2016

1 ALLMÄNT

Vi har under året genomfört vår granskning i enlighet med kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet samt fastställt revisionsreglemente. PwC har biträtt oss i vårt granskningsarbete.

Vi har under året diskuterat aktuella frågor med förbundets tjänstemannaledning. Vår lagreglerade initiativrätt i förbundsdirektionen har däremot inte använts i något granskningsärende under året.

2 INRIKTNING OCH OMFATTNING

Målsättningen med revisionsarbetet är att främja ändamålsenlighet, effektivitet, rättvisande räkenskaper och god intern kontroll. Utifrån denna målsättning utarbetas revisionsplanen, som innehåller granskningsinsatser inom förvaltnings- och redovisningsrevision. Prioritering av revisionsinsatserna sker utifrån väsentlighet och risk.

Förvaltningsrevision genomförs i form av verksamhetsinriktade granskningar inom olika väsentliga områden. Granskningsinsatserna syftar till att ge impulser till en effektivisering av verksamheten samt öka ändamålsenligheten.

Redovisningsrevision genomförs i form av granskning av årsredovisning, delårsrapport och olika redovisningsrutiner. Dessa insatser syftar till att främja rättvisande räkenskaper och god intern kontroll.

3 RESULTAT

3.1 Allmänt

Fastställd revisionsplan för året har genomförts inom den ekonomiska ram som fastställts.

3.2 Årsredovisning och delårsrapport

Efter genomförd granskning bedömer vi att årsredovisningen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Vidare bedömer vi att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen är upprättad i enlighet med kommunala redovisningslagen (KRL) och god redovisningssed.

Granskningen visar även att resultatet uppfyller balanskravet samt är förenligt med fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning.

Revisionsrapport över granskning av årsredovisningen har överlämnats för kännedom till förbundsdirektionen.

Vi har granskat delårsrapporten och vår bedömning är att rapporten upprättats i enlighet med KRL och i allt väsentligt utifrån god redovisningssed. Med anledning av granskningen har ett utlåtande överlämnats till förbundsdirektionen.

3.4 Fördjupad granskning

Enligt fastställd revisionsplan har vi genomfört en fördjupad granskning av intern kontroll i kundfaktureringsprocessen.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningen är att den interna kontrollen i huvudsak är tillräcklig, men att det inom ett område behöver vidtas åtgärder i syfte att ytterligare stärka kontrollen. Mot bakgrund av detta lämnar vi följande rekommendation, att:

- förbundet utarbetar och dokumenterar ett sammanhållet "körschema" över de olika arbets- och kontrollmomenten som ska ske, vem som är ansvarig för att en kontroll eller ett arbetsmoment ska ske samt när i tiden en arbetsuppgift och kontroll ska ske.

Revisionsrapporten överlämnades för besvarande till förbundsdirektionen, med en skrivelse daterad 2016-12-19. Förbundsdirektionen har besvarat rapporten och vi har diskuterat svaret på slutrevisionen för 2016.

3.5 Översiktlig granskning

Enligt reviderad¹ revisionsplan har vi genomfört en översiktlig granskning av förbundets interna kontroll avseende bisysslor.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningen är att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig utan att den behöver stärkas och kompletteras inom ett antal områden. Mot bakgrund av detta lämnar vi följande rekommendationer:

- Komplettera reglerna med att även omfatta förbundets förtroendevalda.

¹ På revisionssammanträdet 2016-12-19 beslutade revisorerna att omprioritera i revisionsplanen för 2016. Den tidigare föreslagna uppföljande granskningen av leverantörsfaktureringsprocessen bedömdes ej motiverad mot bakgrund av förbundets vidtagna åtgärder. Istället prioriterades en översiktlig granskning av förbundets intern kontroll avseende bisysslor.

- Förtydliga reglerna med att samtliga förtroendevalda och medarbetare regelmässigt skall lämna uppgift om bisyssla.
- Genomför en fullständig genomgång av samtliga förtroendevalda och medarbetares bisysslor och dokumentera dessa.
- Tillse att årlig uppföljning av bisysslor genomförs och dokumenteras.
- Utarbeta system och rutiner som möjliggör en samlad bild över förbundets samtliga anmälda bisysslor.
- Upprätta regler/reglemente för om och hur inköp av medarbetares företag skall ske. Dessa regler bör omfatta en dokumenterad riskbedömning och dokumentationskrav på offerter eller dyl. inför det att inköp/beställning sker.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till förbundsdirektionen, med en skrivelse daterad 2017-03-20. Förbundsdirektionens besvarande av rapporten kommer att behandlas av revisionen i samband med delårsrapporten 2017.

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2016

Södertörns
brandförsvarsförbund

*Richard Vahul
Jessica Nordahl*

Mars 2017

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning.....	1
2.	Inledning.....	2
2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga och metod	2
2.3.	Revisionskriterier	3
3.	Granskningsresultat.....	4
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	4
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	4
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten.....	4
3.1.1.2.	Investeringsredovisning	5
3.1.1.3.	Driftredovisning.....	6
3.1.2.	Balanskrav	6
3.1.3.	God ekonomisk hushållning.....	7
3.2.	Rättvisande räkenskaper	7
3.2.1.	Resultaträkning.....	7
3.2.2.	Balansräkning	8
3.2.3.	Kassaflödesanalys	8
3.2.4.	Tilläggsupplysningar	9

1. Sammanfattning

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Efter genomförd granskning bedömer vi att årsredovisningen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Vidare bedömer vi att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi instämmer i förbundets bedömning av att balanskravet för 2016 har uppfyllts. Årets resultat är 3 095 tkr, men efter att hänsyn tas till realisationsvinster på 187 tkr blir det justerade resultatet vid avstämning mot balanskravet 2 908 tkr.

Balanskravet är kommenterat under en särskild rubrik i förvaltningsberättelsen och i not till resultaträkningen. Vidare kan vi konstatera att inga tidigare års negativa resultat finns att reglera.

Vi bedömer att resultatet i årsredovisningen sammantaget är förenligt med förbundets finansiella och verksamhetsmässiga mål kring god ekonomisk hushållning, vilket innebär en ekonomi i balans samt att förbundet under året aktivt arbetat med samtliga mål.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är förbundsdirektionen som enligt kommunallagen (KL) är ansvarig för årsredovisningens upprättande och godkännande.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9 a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fastställts. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse (inkl drift- och investeringsredovisning)
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har vidare granskats.

Vi har även bedömt förbundets ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som direktionen beslutat om.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed¹ inom kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

Granskningen introduceras genom kontakter och samplanering med förbundets ekonomifunktion. Granskningen genomförs med kontrollmålsmetodik enligt det granskningsprogram för granskning av årsredovisning som PwC Kommunal sektor använder och som är anpassat till gällande normgivning. Granskningen sker genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Revisionsrapportens innehåll har faktagranskats av ekonomichefen.

2.3. Revisionskriterier

Granskningen av årsredovisningen innebär en avstämning mot följande revisionskriterier:

- Kommunallagen
- Kommunal redovisningslag
- Rekommendationer från RKR
- Förbudsdirektionens beslut kring god ekonomisk hushållning

¹ Utgångspunkten för detta är bland annat SKYREV (Föreningen Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer) och deras vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting, som implementeras succesivt. Vägledningen baseras vidare på ISA (International Standards on Auditing).

3. Granskningsresultat

Granskningsresultatet redovisas utifrån följande delavsnitt:

- Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomisk ställning
- Rättvisande räkenskaper

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Vi har granskat att förvaltningsberättelsen lämnar tillräckliga uppgifter om:

- Obligatorisk information i enlighet med KRL och KL samt RKR:s rekommendationer
- Sådana förhållanden, som inte ska redovisas i balansräkning eller resultaträkning, men som är viktiga för bedömning av ekonomin
- Händelser av väsentlig betydelse som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut
- Förväntad utveckling
- Väsentliga personalförhållanden, bl a den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaron
- Annat av betydelse för styrning och uppföljning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar överensstämmer med kraven i KRL och KL samt i allt väsentligt är förenligt med övrig normgivning.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning (inkl obligatorisk information enligt KRL, KL och RKR:s rekommendationer). Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen bedöms ge en rättvisande bild. Förutom de uppgifter som redovisas i balans- och resultaträkning, finns kompletterande uppgifter som är viktiga för bedömning av förbundets ekonomi och ställning. Detta bl a i form av finansiella nyckeltal, såsom likviditet och soliditet. Vidare finns information i förvaltningsberättelsen om pensionsmedelsförvaltningen samt en beskrivning av tillämpade redovisningsprinciper.

Sammantaget bedöms en tillfredsställande utvärdering ske av förbundets ekonomiska ställning, kopplat till uppföljning av nyckeltal och det fastställda finansiella målet för god ekonomisk hushållning, som överensstämmer med kommunallagens regler om en ekonomi i balans.

Händelser av väsentlig betydelse. I förvaltningsberättelsen finns en redovisning av viktiga händelser under året. Utifrån den kunskap vi har om förbundets verksamhet, via direktionsprotokoll m m, bedöms väsentliga händelser under året kommenterade i förvaltningsberättelsen.

Förväntad utveckling (framtidsperspektivet). Av förvaltningsberättelsen framgår den förväntade utvecklingen inom olika områden, bl a under beskrivning i avsnittet om det nya handlingsprogrammet för 2016 till 2019. Vidare lyfts även fram att samtliga medlemskommuner växer och flera av dem räknar med att växa ca 50 procent på en 15 årsperiod något som kommer att påverka förbundets förebyggande arbete kraftigt. Nya vägar såsom Förbifart Stockholm och Södertörnsleden förändrar kommunikationsmönster och ger förbundet nya möjligheter men ställer samtidigt även stora krav. Även förändringarna i omvärlden gör att Sveriges totala försvarsförmåga behöver stärkas, förbundets bidrag till detta kommer vara att bygga upp en helt ny civilförsvarsförmåga.

Väsentliga personalförhållanden. Den personalekonomiska redovisningen innehåller uppgifter om väsentliga personalförhållanden, bl a i form av personalsammansättning och -försörjning, kompetensutveckling, arbetsmiljö och personalkostnader. Det finns även en beskrivning av utbildningssatsning för nyanställda under året kring jämställdhet och inkludering, chefsprogram och arbetet med kommunikation, dialog och ledarskap lyfts också fram. Vidare redogörs för den nya beslutade och implementerade policyn vid trakasserier och kränkande särbehandling. Statistik över sjukfrånvaron redovisas vidare i enlighet med reglerna i KRL.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av kommunalförbundets verksamhet. Detta område avser information och analys rörande prestationer, kvalitet och mål. Information om mål och målfyllelse redovisas i förvaltningsberättelsen, utifrån vision och de fastställda inriktningsmålen i handlingsprogrammet samt årliga verksamhetsmål i verksamhetsplanen. Vidare finns en redovisning av förbundets miljöarbete samt uppföljning kring sotning och brandskyddskontroll.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Vi har granskat att:

- Investeringsredovisningen visar kommunalförbundets totala investeringsverksamhet
- Beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med årets bokföring
- Posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkningen och kassaflödesanalysen
- Jämförelse med tidigare år görs
- Avvikelser i förhållande till budget och investeringskalkyler har analyserats och kommenterats

Bedömning och iakttagelser

Investeringsredovisningen bedöms i allt väsentligt ge en rättvisande bild av årets investeringar.

Investeringsredovisningen är avstämd mot bokföringen. Redovisningen ger en samlad bild av förbundets totala investeringsverksamhet och objektsvis uppdelning sker.

Nettoinvesteringarna överensstämmer med motsvarande uppgifter i balansräkning och kassaflödesanalys.

I investeringsredovisningen görs jämförelser med tidigare år. Övergripande kommentarer till investeringsutfallet finns vidare i förvaltningsberättelsen.

Investeringarna redovisas direkt i balansräkningen, vilket innebär att kodning av kostnadsslag inte sker, vilket påverkar t ex statistikuttag². Ett alternativ är en renodlad investeringsredovisning.

3.1.1.3. Driftredovisning

Vi har granskat att:

- Budgeterade och redovisade kostnader och intäkter redovisas i sammanfattning
- Redovisade intäkter och kostnader överförs riktigt från den systematiska bokföringen
- Jämförelse med tidigare år görs
- Driftredovisningen är analyserad i förhållande till ekonomi och fastställda mål samt överensstämmer med resultaträkningen

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till direktionens fastställda budget.

Budgeterade och redovisade kostnader redovisas i sammandrag och har överförts riktigt från den systematiska bokföringen. Driftredovisningen överensstämmer vidare med resultaträkningen.

I driftredovisningen görs jämförelser med tidigare år. Övergripande kommentarer till utfallet på aggregerad nivå finns i förvaltningsberättelsen, vilket även gäller arbetet utifrån fastställda mål. Analysen av större avvikelser i driftredovisningen är dock ett utvecklingsområde.

3.1.2. Balanskrav

Vi har granskat att:

- Förbundets bedömning av om balanskravet har uppfyllts, dvs att det finns en balanskravsutredning i enlighet med KRL och KL
- Om det i förvaltningsberättelsen anges när och på vilket sätt man avser att göra den i KL föreskrivna reglering i de fall ett negativt resultat uppvisas
- Om det i förvaltningsberättelsen lämnas upplysning om hur tidigare års negativa resultat har reglerats
- Om det i förvaltningsberättelsen framgår skälen till att inte reglera ett negativt resultat, i de fall direktionen har beslutat att en sådan reglering inte ska ske

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i förbundets bedömning av att balanskravet för 2016 har uppfyllts. Årets resultat är 3 095 tkr, men efter att hänsyn tas till realisationsvinster på 187 tkr

² Eftersom det räkenskapsammandrag som kommunalförbund lämnar till SCB är betydligt mindre detaljerat än för en kommun har frågan om kodning på kostnadsslag mindre betydelse.

blir det justerade resultatet vid avstämning mot balanskravet 2 908 tkr. Formellt ställningstagande kring avsättning till resultatutjämningsreserv (RUR) sker i samband med direktionens behandling av årsredovisningen.

Balanskravet är kommenterat under en särskild rubrik i förvaltningsberättelsen och redovisat i särskild not till resultaträkningen. Vidare kan vi konstatera att inga tidigare års negativa resultat finns att reglera.

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Vi har granskat måluppfyllelsen för av direktionen fastställda finansiella³ och verksamhetsmässiga mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

De finansiella målen beslutades av direktionens 2013-12-06 i form av riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv. De verksamhetsmässiga målen och prioriterade områden framgår av handlingsprogrammet 2016-2019 samt av aktuell verksamhetsplan.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultatet i årsredovisningen sammantaget är förenligt med förbundets finansiella och verksamhetsmässiga mål kring god ekonomisk hushållning, vilket innebär en ekonomi i balans samt att förbundet under året aktivt arbetat med samtliga verksamhetsmål. Detta i form av inriktningsmål i handlingsprogrammet och prioriterade områden i verksamhetsplanen.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Vi har granskat att:

- Resultaträkningen är uppställd enligt KRL
- Resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets samtliga externa intäkter och kostnader
- Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet
- Resultaträkningens innehåll är rätt periodiserat

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild över årets resultat.

Resultaträkningen är uppställd i enlighet med KRL (vissa poster enligt lagens uppställning är ej tillämpligt för kommunalförbund).

Noter finns i tillräcklig omfattning och resultaträkningens innehåll är i allt väsentligt rätt periodiserat, utifrån en urvalsmässig granskning av verifikationsmaterialet, när det gäller vad som är bokfört i december 2016 och januari 2017.

³ Direktionens beslut 2013-12-06 kring riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv.

3.2.2. Balansräkning

Vi har granskat att:

- Balansräkningen är uppställd enligt KRL
- Noter finns i tillräcklig omfattning
- Upptagna tillgångar, avsättningar och skulder existerar, tillhör förbundet och är fullständigt redovisade och rätt periodiserade
- Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats enligt principerna i KRL
- Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser
- Specifikationer till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning
- Årets resultat överensstämmer med resultaträkningen

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är i tillämpliga delar uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter. Bilagor och specifikationer till huvudboken finns i tillräcklig omfattning.

Föregående års utgående balanser på aggregerad nivå har överförts rätt som årets ingående balanser.

Vi bedömer att tillgångarna, avsättningarna och skulderna i allt väsentligt existerar, är fullständigt redovisade och rätt värderade samt i allt väsentligt rätt periodiserade.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Vi har granskat att:

- Kassaflödesanalysen uppfyller kravet enligt gällande normgivning
- Noter finns i tillräcklig omfattning
- Kassaflödesanalysen överensstämmer med motsvarande uppgifter i delar av årsredovisningen

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunalförbundets finansiering och investeringar samt att noter finns i tillräcklig omfattning.

Förbundet följer RKR:s rekommendation 16.2 för kassaflödesanalys, som ställer krav på att analysen ska redovisa betalningsflöden uppdelat på sektorerna: Löpande verksamhet, investeringar och finansiering. Kassaflödesanalysen utmynnar vidare i förändringen av likvida medel.

Överensstämmelse finns mellan kassaflödesanalysen och motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

3.2.4. *Tilläggsupplysningar*

Vi har granskat om årsredovisningen lämnar information om tillämpade redovisningsprinciper samt lämnar tilläggsupplysningar i tillräcklig omfattning.

Bedömning och iakttagelser

Informationen om tillämpade redovisningsprinciper samt hantering av krav på tilläggsupplysningar bedöms i huvudsak vara tillräckliga för att kunna bedöma och analysera resultat och ställning.

I RKR:s rekommendation om materiella anläggningstillgångar (11.4), som gäller fr o m 2014, har förtydligande gjorts bland annat kring kravet på komponentavskrivning. Rådet har även gett ut en information kring övergången till komponentavskrivning. Förbundet har från 2015 successivt anpassat sig till den nya normgivningen inom området bl.a. genom att införa komponentavskrivning på nyinvesteringar i byggnader samt fordon. Ingen genomgång och komponentuppdelning skett av historiska anläggningar.

2017-03-20

Richard Vahul
Projektledare/uppdragsansvarig
Certifierad kommunal revisor

Revisionsrapport

Kundfakturerering

Södertörns brandförsvarsförbund

*Sandra Volter
Simon Lindskog*

December 2016

Innehåll

1.	Sammanfattande bedömning och rekommendation.....	2
2.	Inledning.....	3
2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Syfte och revisionsfråga.....	3
2.3.	Revisionskriterier	3
2.4.	Kontrollmål	3
2.5.	Avgränsning.....	3
2.6.	Revisionsmetod	3
2.7.	Disposition.....	4
3.	Resultat av granskningen	5
3.1.	Rutiner för kundefakturerings.....	5
3.1.1.	Det finns dokumenterade riktlinjer/anvisningar kring hantering av kundefakturer .	5
3.2.	Alla utförda tjänster faktureras	6
3.2.2.	Underlag för fakturerings baseras på överenskomna villkor samt överensstämmer med underlag	8
3.2.3.	Registrering av underlag sker vid rätt tidpunkt.....	8
3.2.4.	Det sker en tillräcklig betalningsbevakning vad gäller kundefakturorna	9

1. *Sammanfattande bedömning och rekommendation*

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i förbundet genomfört en granskning avseende rutiner kring kundfakturerings för perioden januari-oktober 2016. Granskningen syftar till att bedöma om förbundet har en tillräcklig intern kontroll avseende hanteringen av kundfakturerings.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningen är att den interna kontrollen i huvudsak är tillräcklig. Detta baserat bl.a. på att det utifrån våra intervjuer, genomgång av rutiner och system, transaktionsanalyser samt i förekommande fall verifiering finns en tillräcklig intern kontroll avseende att:

- alla tjänster faktureras
- underlag registreras i rätt tid
- underlag för fakturering baseras på överenskomna villkor samt överensstämmer med underlag
- det sker en tillräcklig betalningsbevakning vad gäller kundfakturorna

Vi har även konstaterat att det finns dokumenterade rutiner som omfattar väsentliga moment avseende kundfakturerings och kravhantering. För att ytterligare stärka den interna kontrollen inom detta område och minska sårbarheten och personbundenheten i kontroller och rutiner för kundfakturerings lämnar vi dock följande rekommendation att:

- förbundet utarbetar och dokumenterar ett sammanhållet "körschema" över de olika arbets- och kontrollmomenten som ska ske, vem som är ansvarig för att en kontroll eller ett arbetsmoment ska ske samt när i tiden en arbetsuppgift och kontroll ska ske.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

En risk- och väsentlighetsanalys har genomförts utifrån förbundets totala utgifts- och inkomstslagsredovisning och en inventering av de redovisningsrutinerna som har väsentlig bäring på de finansiella rapporterna som bör granskas utifrån ISA. Mot bakgrund av detta har revisorerna i revisionsplanen för 2016 prioriterat en granskning av förbundets rutiner och interna kontroll avseende kundfaktureringsrutiner.

2.2. Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att besvara följande övergripande revisionsfråga:

- Är den interna kontrollen tillräcklig avseende system och rutiner för hantering av kundfaktureringsrutiner?

2.3. Revisionskriterier

Granskningens revisionskriterier utgörs av styrande och stödjande dokument inom området.

2.4. Kontrollmål

För att besvara revisionsfrågan och därmed uppnå granskningens syfte har följande kontrollmål utarbetats:

- Det finns dokumenterade riktlinjer/anvisningar kring hantering av kundfaktureringsrutiner
- Alla utförda tjänster faktureras
- Underlag för faktureringsrutiner baseras på överenskomna villkor
- Upprättade faktureringsrutiner överensstämmer med underlag
- Registrering av underlag sker vid rätt tidpunkt
- Det sker en tillräcklig betalningsbevakning vad gäller kundfaktureringsrutiner

2.5. Avgränsning

Granskningen sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv och avgränsas till redovisade kontrollmål. Utifrån dessa kontrollmål sker en bedömning av dels befintliga regler och rutiner, dels verksamhetens egna kontrollaktiviteter.

Efter en inledande analys av intäktsstrukturen avgränsas granskningen till väsentliga verksamhetsintäkter såsom exempelvis avgifter för tillsyn, utbildning, automatlarm, RVR m.m.

Granskningsobjekt är förbundsdirektionen.

2.6. Revisionsmetod

Granskningen sker via genomgång av styrande och stödjande dokument kompletterat med intervjuer. Vidare görs registeranalys av kundreskontran för aktuell granskningsperiod.

2.7. Disposition

Granskningsresultatet, per kontrollmål, redovisas i ett sammanhållet avsnitt med vidhängande analys, i förekommande fall verifiering samt revisionella bedömningar och rekommendationer. Vidare finns ett avsnitt med sammanfattande bedömning och rekommendationer. Det senare avsnittet återfinns först i revisionsrapporten.

3. *Resultat av granskningen*

I detta avsnitt kommer vi, för varje kontrollmål, redogöra för vidhängande analys, i förekommande fall verifiering samt revisionella bedömningar och rekommendationer för att ytterligare stärka den interna kontrollen.

3.1. *Rutiner för kundfakturerings*

Vi har via intervjuer och dokumentstudier kartlagt förbundets olika intäktsslag och förbundets rutiner för kundfakturerings av dessa. Förbundet har olika system och rutiner för upprättande kundfakturer beroende på om faktureringsunderlagen registreras via förbundets ärendehanteringssystem Daedalos eller om det sker en manuell registrering direkt i ekonomisystemet.

Den vanligaste förekommande hanteringen är via förbundets ärendehanteringssystem Daedalos. Från Daedalos kommer det digitala faktureringsunderlag gällande bland annat tillsyner, tillstånd, automatlarm, brandlarmsavtal, vissa brandskyddskontroller m.m. Underlaget läses in via fil från Daedalos till ekonomisystemet.

Förbundet upprättar även kundfakturer utifrån andra typer av avtal. Det rör exempelvis hyresintäkter, antennhyresintäkter m.m. Utöver det har förbundet olika diversefaktureringar där de bland annat vidarefakturerar kostnader till exempelvis MSB (myndigheten för samhällsskydd och beredskap) samt fakturerar för externa utbildningar som förbundet genomför. Denna typ av fakturerings sker via registrering i ekonomisystemet från manuella underlag eller avtal (se kommande avsnitt).

Dessutom fakturerar förbundet för brandskyddskontroller där faktureringsunderlag anningen registreras i Daedalos (de kontroller förbundet själva utför) eller manuellt direkt i ekonomisystemet utifrån de faktureringsunderlag entreprenörerna skickar till förbundet. Förbundet har även en egen inkassohantering.

3.1.1. *Det finns dokumenterade riktlinjer/anvisningar kring hantering av kundfakturer*

Vi har gått igenom förbundets skriftliga rutiner och riktlinjer som har bäring på kundfakturerings. Förbundet har framtagna rutinbeskrivningar som avser olika moment gällande kundfakturerings. Enligt uppgift bytte förbundet ärendehanteringssystem under 2015/2016 och rutinerna är framtagna under året. Vi har tagit del av nedanstående skriftliga rutiner avseende hanteringen av kundfakturerings:

- Manual, påminnelse
- Manual, kundinbetalning
- Manual, Lägga upp nu kund i Visma
- Manual, Lägga upp kund utifrån Daedalos
- Manual, Kronofogden
- Rutin och manual, Inkasso
- Mall för beställning, fakturaunderlag

Förbundet har tagit fram en blankett där det tydligt framgår vilka uppgifter och underlag som behöver bifogas till ekonomiavdelningen i samband med upprättandet av en kundfaktura när faktureringsunderlaget inte upprättas i Daedalos.

Bland annat ska faktureringsunderlaget innehålla följande uppgifter:

- vem som är beställaren
- faktureringsadress
- ref.kod eller ordernummer
- organisationsnummer eller personnummer om det är en privatperson
- vad uppdraget avser, typ antal timmar, reseersättning
- vilket datum uppdraget utfördes
- pris och alt. offererat pris
- uppgift om verksamhet, ansvar, konto, e v aktivitet, objekt och projekt
- vem som har mottagit beställningen

Mallen används bl.a. vid fakturering av externa utbildningar, vidarefakturering till MSB, länsstyrelsen, andra brandförbund m.m.

3.1.1.1. Revisionell bedömning och rekommendation

Utifrån vår genomgång kan vi konstatera att förbundet i huvudsak har dokumenterade rutiner som omfattar väsentliga moment avseende kundfakturerings och kravhantering. För att minska sårbarhet och personbundenhet i kontroller och rutiner för kundfakturerings rekommenderar vi dock förbundet att ta fram och dokumentera ett sammanhållet "körschema" över de olika arbets- och kontrollmomenten som ska ske, vem som är ansvarig för att en kontroll eller arbetsmoment ska ske samt när i tiden arbetsuppgift och kontroll ska ske. Vår samlade bedömning är att kontrollmålet delvis är uppfyllt.

3.2. Alla utförda tjänster faktureras

3.2.1.1. Automatlarm

Förbundets enskilt största intäkstyp, utöver medlemsbidragen, består av automatlarm. Intäkterna för automatlarm uppgår till ca 8-9 mnkr per år. Intäkterna består både av abonnemangsavgifter samt intäkter för obefogade larm. Faktureringsunderlagen för de obefogade larmen består av insatsrapporter som registrerats i Daedalos. Registreringen i Daedalos sker per automatik när automatlarmet utlöses. Faktureringsunderlagen för abonnemangsavgifterna finns också registrerade i Daedalos. Vid fakturering läses debiteringsunderlagen in via fil från Daedalos till ekonomisystem. Detta sker veckovis.

Verifiering

Vi har gjort en översiktlig transaktionsanalys på vad som är bokfört på kontot för automatlarm (abonnemang) och vi gör bedömningen att intäkterna verkar rimliga i förhållande till aktuella taxor. Vi har även gjort åtta stickprov på fakturor avseende automatlarm (abonnemang) och kontrollerat att fakturorna stämmer överens med vad som är bokfört i huvudboken. Vi har inte noterat några avvikelser.

3.2.1.2. Tillsyn

Tillsynsintäkterna uppgår till ca 2-2,5 mnkr per år och ärendena utförs utifrån en upprättad tillsynsplan. Tillsynsförrättaren som utför tillsynen upprättar ett protokoll i Daedalos. Protokollet ligger till grund för faktureringsunderlaget som skapas i Daedalos. Ärendet

ligger öppet i Daedalos tills dess att underlaget är komplett med alla debiteringsuppgifter. Det finns en särskilt utsedd medarbetare som går igenom alla öppna ärenden i Daedalos och tillser att dessa kompletteras med debiteringsuppgifter. Vid fakturering sker filöverföring från Daedalos till ekonomisystemet.

För att säkerställa att alla faktureringsunderlag som skapas i Daedalos överförs till ekonomisystemet fullständigt och har fakturerats, gör förbundet avstämning i samband med bokslutet av vad som är fakturerat i ekonomisystemet jämfört med Daedalos.

Verifiering

Vi har i vår granskning granskat åtta slumpmässigt utvalda fakturor som avser tillsynsintäkter och kontrollerat att dessa stämmer överens med aktuella taxor. Vi har även gjort en översiktlig transaktionsanalys på vad som är bokfört på intäktskontot för tillsyn avseende 2016 och sett att intäkterna är rimliga i förhållande till aktuella taxor. Inga avvikelser har noterats.

3.2.1.3. Återkommande fakturering

Förbundet har ett större antal återkommande faktureringar, t ex hyror samt större avtal som sällandeberas. Totalt uppgår den återkommande faktureringen till ca 20 mnkr per år. Det som ska faktureras skrivs manuellt in i en kalender utifrån avtal. Ändring av vad som ska faktureras görs endast vid uppsägning, alla avtalen gäller tillsvidare.

Verifiering

I vår granskning har vi kontrollerat ett stickprovsurval av hyresavtal avseende hyra av ambulansstationer mot vad som har blivit fakturerat. Inga avvikelser noterades.

3.2.1.4. Restvärde

Restvärdesintäkter uppgår till ca 0,2 mnkr. Dessa intäkter avser insatser i samband med bl.a. trafikolyckor (vägsanering) och bränder (t ex räddat lösöre) och som faktureras till Brandskyddsföreningen. Underlagen för dessa dessa intäkter är styrkeledarnas dokumentering i Daedalos. De uppgifter som finns i Daedalos överförs till Ophelia (systemen är integrerade med varandra). Ophelia är Brandskyddsföreningens system för hantering av utbetalning till brandförsvaret i samband med RVR (restvärdesräddningar). Via Ophelia erhåller Brandskyddsföreningen en "följesedel" på de krav förbundet har på föreningen. På förbundet görs löpande genomgångar av Daedalos händelserapporter för att identifiera RVR-intäkter. Utifrån dessa rapporter upprättar ekonomiavdelningen fakturor till Brandskyddsföreningen.

3.2.1.5. Diversefakturering

Diversefakturering uppgår till ca 3 mnkr per år, varav ca 1,9 mnkr avser externa utbildningar. Det finns av direktionen fastställd taxa för utbildningar. I en del fall görs en separat bedömning avseende de taxor som förbundet tar ut för tjänster. Dessa avvikelser beslutas av brandchefen.

3.2.1.6. Generella avstämningar samt verifiering

Varje månad stämmer ekonomiavdelningen av intäkter mot budget och sparar avstämningen i pärm. Inom ramen för granskningen har vi tagit del av avstämningarna som är

gjorda vid T1 2016. Vi har dessutom för T1 och T2 2016 samt årsbokslutet 2015 tagit del av avstämningarna mellan kundreskontran och huvudboken. Inga avvikelser har noteras.

3.2.1.7. Revisionell bedömning

Utifrån våra intervjuer, genomgång av rutiner och system samt genomförda verifieringar gör vi den sammanfattande bedömningen att förbundet har en tillräcklig intern kontroll avseende att alla tjänster faktureras för de olika intäkststyperna. Kontrollmålet bedöms vara uppfyllt.

3.2.2. Underlag för fakturering baseras på överenskomna villkor samt överensstämmer med underlag

3.2.2.1. Verifiering

Vi har gjort en översiktlig transaktionsanalys på vad som är bokfört på kontot för automatlarm (abonnemang) och analyserat om intäkterna verkar vara rimliga i förhållande till aktuella taxor.

Vi har även gjort åtta stickprov på fakturor avseende automatlarm (abonnemang) och kontrollerat att fakturorna stämmer överens med vad som är bokfört i huvudboken.

Vi har i vår granskning kontrollerat åtta slumpmässigt utvalda fakturor som avser tillsynsintäkter och säkerställt att dessa stämmer överens med aktuella taxor.

Vi har även granskat ett stickprovsurval på hyresavtal avseende hyra av ambulansstationer mot vad som har blivit fakturerat.

3.2.2.2. Revisionell bedömning

Utifrån våra intervjuer samt genomförda verifieringar gör vi den sammanfattande bedömningen att underlagen för fakturering baseras på överenskomna villkor samt överensstämmer med faktureringsunderlag. Kontrollmålen bedöms vara uppfyllda. Bedömningen grundar sig på att vi inte har noterat några avvikelser i våra stickprov varken gällande att underlagen inte skulle stämma överens med vad som fakturerats och ej heller att fakturering inte skulle ske i enlighet med överenskomna villkor.

3.2.3. Registrering av underlag sker vid rätt tidpunkt

Den största andelen av fakturaunderlagen upprättas i Daedalos och skickas via filöverföring från Daedalos till ekonomisystemet löpande. Avseende återkommande faktureringar sker faktureringen utifrån avtal och registreringen i huvudboken sker manuellt i samband med fakturering.

3.2.3.1. Verifiering

Vi har gjort en genomgång av de noterade fakturadatumerna avseende automatlarm (abonnemang). Vi gör bedömningen att dessa är rimliga. När det gäller själva fakturaunderlagen som främst tas fram ur Daedalos bedömer vi, utifrån våra stickprov och analyser, att förbundet har en god ordning.

3.2.3.2. Revisionell bedömning

Utifrån våra intervjuer samt genomförda verifieringar gör vi den sammanfattande bedömningen att registrering av underlag sker vid rätt tidpunkt och att kontrollmålet därmed är uppfyllt.

3.2.4. Det sker en tillräcklig betalningsbevakning vad gäller kundfakturorna

Som framgår av tidigare avsnitt hanterar förbundet själva inkassoärenden. Förbundets rutiner för inkassoärenden skiljer sig åt mellan brandskyddskontroller (BSK) och övrig fakturering. När en BSK-faktura blir föremål för försening skickar förbundet endast ut en påminnelse innan ärendet omvandlas till ett inkassokrav. Vid övrig fakturering skickar förbundet två påminnelser innan ärendet blir ett inkassoärende. Om en faktura inte betalas efter inkassokrav går den vidare till kronofogden.

3.2.4.1. Verifiering

En indikation på att betalningsbevakningen avseende kundfakturer är tillräcklig är att analysera volymen på "gamla" förfallna kundfordringar och ställa dessa i relation till totala intäkter. Vi har tagit del av en åldersindlad kundreskontra per 161031. Vid vår analys har vi noterat att det totala beloppet av ej betalda kundfakturer med förfalldatum över 30 dagar uppgår till 103 tkr. Vid granskningstillfället finns inga osäkra kundfordringar.

3.2.4.2. Revisionell bedömning

Utifrån våra intervjuer, genomgång av rutiner och dokument samt genomförda verifieringar gör vi den sammanfattande bedömningen att förbundet har en tillräcklig betalningsbevakning vad gäller kundfakturorna. Kontrollmålet bedöms således vara uppfyllt. Bedömningen baseras både på att det finns dokumenterade rutiner för kravhanteringen samt att de förfallna "gamla" kundfordringarna per 2016-10-31 endast uppgår till en mycket liten andel av förbundets totala intäkter för kundfakturer per år (ca 33,5¹ mnkr). Förbundets bedömning är att dessa dessutom kommer att bli betalda.

2016-12-19

Sandra Volter

Projektleddare

Richard Vahul

Uppdragsledare

¹ Uppgift från 2015 års, årsredovisning

2016-10-10

Richard Vahul
Jessica Nordahl

PM

Granskning av delårsrapport 2016-08-31 avseende Södertörns brandförsvarsförbund

1 Bakgrund

Kraven på delårsrapport samt utformning av densamma framgår av kommunala redovisningslagen (KRL). I KRL kapitel 9 anges att en delårsrapport ska upprättas för verksamheten från räkenskapsårets början. Minst en rapport ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret.

I KRL kapitel 9, § 2 sägs att delårsrapporten skall innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Upplysning skall lämnas om sådana:

- Förhållanden som är viktiga för bedömningen av resultat eller ställning.
- Händelser av väsentlig betydelse som har inträffat under rapportperioden eller efter dennas slut.

Vidare bör delårsrapporten ges samma struktur som årsredovisningen. Detaljeringsnivån kan dock vara lägre och omfattningen mindre. Rådet för kommunal redovisning (RKR) har gett ut en rekommendation (nr 22) kring delårsrapportering, som gäller fr o m 2014.

Ändringen i kommunallagen (KL) och kommunala redovisningslagen (KRL), i enlighet med propositionen om god ekonomisk hushållning 2003/04:105, innebär att det är lagkrav på att formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning. De förtroendevalda revisorerna ska uttala sig om beskrivningen av måluppfyllelsen.

Sammantaget innebär detta ökade krav på uppföljning av ekonomi och verksamhet i förvaltningsberättelsen, både när det gäller delårsrapport och årsredovisning. De ändrade lagreglerna trädde ikraft 2004-12-01 och tillämpas fr o m räkenskapsåret 2005.

2 Revisionsfrågor och metod

Revisorerna ska enligt kommunallagen pröva om räkenskaperna är rättvisande samt om finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning utarbetats och följts upp. Inom ramen för detta ingår en granskning av förbundets delårsrapport. Följande revisionsfrågor ska besvaras:

- Är delårsrapporten utformad i enlighet med KL och KRL samt övrig gällande normgivning?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionen fastställda finansiella målen?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av direktionen fastställda målen för verksamheten?

Delårsrapporten omfattar följande delar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Prognos för helåret

Granskningen har till största delen skett genom sk analytisk granskning. Viss verifiering har skett av underlag och specifikationer. En genomgång har även gjorts av tillämpade redovisningsprinciper och upprättad årsprognos.

Granskningen har genomförts i enlighet med ett fastställt granskningsprogram, som innehåller olika kontrollmål som ligger till grund för den verifiering och bedömning som gjorts av delårsrapporten.

Redovisningen av granskningsresultatet är i huvudsak en avvikelserapportering som är avgränsad till väsentliga avvikelser.

3 Granskningsresultat

Vår bedömning är att delårsrapporten upprättats i enlighet med kraven i den kommunala redovisningslagen samt i allt väsentligt utifrån övrig normgivning. Vidare bedömer vi att förbundet uppfyller balanskravet, både utifrån delårsresultat och helårsprognos.

Resultatet per 2016-08-31 är positivt och uppgår till 6 599 tkr (6 985 tkr för motsvarande period 2015). Prognosen för helåret visar på ett positivt resultat på 330 tkr (200 tkr i budget 2016). I både delårsresultat och prognostiserat årsresultat finns en realisationsvinst på 187 tkr, som exkluderas vid balanskravsavstämningen.

Förbundet uppfyller balanskravet på både delårsbasis 6 412 tkr (efter exkluderad realisationsvinst) och lämnad årsprognos 143 tkr (efter exkluderad realisationsvinst), vilket även kommenteras i delårsrapporten.

Informationsvärdet i delårsrapporten har utvecklats när det gäller noter till väsentliga poster i balansräkningen i likhet med den utveckling som skett tidigare år avseende noter till väsentliga poster i resultaträkningen.

I RKR:s rekommendation om materiella anläggningstillgångar (11.4), som gäller fr o m 2014, har förtydligande gjorts bland annat kring kravet på komponentavskrivning. Rådet har även gett ut en information kring övergången till komponentavskrivning. Förbundet har från 2015 successivt anpassat sig till den nya normgivningen inom området bl.a. genom att införa komponentavskrivning på nyinvesteringar i byggnader samt fordon. Ingen genomgång och komponentuppdelning skett av historiska anläggningar.

Delårsrapporten bedöms uppfylla minimikraven för innehållet i en delårsrapport, utifrån RKR:s rekommendation nr 22.

Förvaltningsberättelsen innehåller såväl en verksamhetsmässig som en ekonomisk redogörelse. I den ekonomiska redogörelsen, som är översiktlig, kommenteras bland annat utfall, prognos, balanskrav och god ekonomisk hushållning. Den verksamhetsmässiga redogörelsen innehåller bland annat en beskrivning av särskilda händelser och måluppfyllelsen enligt verksamhetsplanen.

En övergripande uppföljning sker i delårsrapporten av mål för god ekonomisk hushållning, både ur ett finansiellt och verksamhetsmässiga perspektiv. Resultatet i delårsrapporten bedöms ligga i linje med målen. En preliminär avstämning av detta lämnas i delårsrapporten.

I budget och flerårsplan har målet för god ekonomisk hushållning definierats utifrån ett finansiellt och verksamhetsmässigt perspektiv. Inriktningsmålen tillsammans med kommunallagens krav om en ekonomi i balans utgör sammantaget förbundets mål för ekonomisk hushållning.

En preliminär uppföljning av fastställd målsättning redovisas i delårsrapporten. Uppföljningen visar att det justerade balanskravsresultatet är förenligt med målsättningen. Beskrivningen av måluppfyllelsen när det gäller inriktningsmålen sker utifrån de nedbrutna målen i verksamhetsplanen.

PM Södertörns brandförsvarsförbund

Kontroll av medarbetares och förtroendevaldas bisysslor

1. Bakgrund, syfte och revisionsfrågor

Inom ramen för 2016 års revisionsplan har revisorerna beslutat sig för att ge PwC i uppdrag att genomföra en översiktlig granskning av förbundets kontroll av medarbetares och förtroendevaldas bisysslor. Den översiktliga granskningen syftar till identifiera eventuella indikationer på brister i förbundets interna kontroll kring hanteringen av bisysslor.

För att uppnå syftet har följande revisionsfrågor utarbetats:

- Bedömning av om gällande regler för bisysslor är ändamålsenlig?
- Bedömning av om reglerna för anmälan om bisysslor efterlevs?
- Genom registeranalys av samtliga inköpstransaktioner under 2016 identifiera eventuell förekomst där förbundet köpt varor/tjänster av företag där anställda och/eller förtroendevalda har engagemang (bisyssla)?

2. Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen avgränsas till ovanstående revisionsfrågor. Registeranalyserna kommer ske på ett urval av medarbetarna och för samtliga förtroendevalda.

Vi har genomfört en kombination av granskningsmetoder för att genomföra denna översiktliga granskning vilka omfattar:

- Intervjuer med brandchef och ekonomichef
- Dokumentstudier, granskning av personalakter m.m.
- Registeranalys av bisysslor mot bolagsverket
- Registeranalys av noterade bisysslor hos bolagsverket mot förbundets samtliga inköp under perioden 2016-01-01 till 2016-12-31

3. Granskningsresultat

3.1 Ändamålsenligheten i förbundets regler för bisysslor

Förbundet har tagit fram regler för bisysslor. Direktionen har fastställt dessa 2005-03-18 (§14). I vår genomgång av dokumentet har vi gjort följande iakttagelser:

- Reglerna omfattar endast anställda hos förbundet ej förtroendevalda
- Anmälan av bisysslor av anställda skall ske på begäran av arbetsgivaren¹

Bedömning och rekommendationer

Utifrån vår genomgång av förbundets regler för bisysslor gör vi bedömningen att dessa inte är helt ändamålsenliga. Som framgår av ovanstående iakttagelser omfattas inte de förtroendevalda av reglerna och det finns heller inget uttalat krav att samtliga medarbetare inom förbundet regelmässigt

¹ s.3 i förbundets regler för bisysslor

skall inkomma med uppgift om bisyssla. Mot bakgrund av detta ger vi förbundet följande rekommendationer:

- Komplettera reglerna med att även omfatta förbundets förtroendevalda.
- Förtydliga reglerna med att samtliga förtroendevalda och medarbetare regelmässigt skall lämna uppgift om bisyssla.

3.2 Efterlevnad av regler för bisysslor

Vi har via intervjuer med brandchef och ekonomichef kartlagt förbundets praktiska arbete med anmälan om bisyssla. Vi har i dessa diskussioner kunnat konstatera att nu gällande regler i huvudsak efterlevs. På begäran upprättas blankett om bisyssla, blanketten granskas och bedöms enligt gällande regler och godkända blanketter läggs till den anställdes akt.

Enligt gällande regler skall närmsta chef årligen göra en uppföljning och uppdatering av anmäld bisyssla i samband med utvecklingssamtalet.² I vår uppföljning med förbundet uppges att det finns brister i den systematiska uppföljningen av bisysslorna.

I våra diskussioner med förbundet framkommer att det saknas en samlad bild av medarbetarnas bisysslor. Detta beroende på att det saknas en centraliserad och samlad databas samt ovanstående brister i uppföljningen.

Bedömning och rekommendationer

Utifrån vår genomgång av förbundets efterlevnad av regler för bisysslor gör vi bedömningen att denna inte är helt tillfredställande. Som framgår av ovanstående iakttagelser finns det både brister i den systematiska uppföljningen av anmälda bisysslor samt att det saknas system och rutiner för att ge förbundet en samlad bild över de bisysslor som finns inom förbundet. Mot bakgrund av detta ger vi förbundet följande rekommendationer:

- Genomför en fullständig genomgång av samtliga förtroendevalda och medarbetares bisysslor och dokumentera dessa.
- Tillse att årlig uppföljning av bisysslor genomförs och dokumenteras.
- Utarbeta system och rutiner som möjliggör en samlad bild över förbundets samtliga anmälda bisysslor.

3.3 Registeranalys av inköpstransaktioner

Vi har genomfört en sökning på de förtroendevaldas personnummer respektive medarbetares personnummer mot InfoTorg för att få fram uppgift om uppdrag och engagemang i företag. I kontrollen av bisysslor har engagemang i avregistrerade bolag/föreningar samt engagemang i bolag som befinner sig i likvidation, fusion eller konkurs exkluderats. Vi har därefter gjort en matchning av de engagemang som noterats i den första analysen mot samtliga leverantörsutbetalningar under 2016.

Matchningen mot leverantörsregistret och leverantörsutbetalningar har enbart gjorts mot organisationsnummer. Det noteras att det i leverantörsregistret finns ett fåtal poster utan organisationsnummer³ vilket gör att avstämningen inte är total.

² s.3 i förbundets regler för bisysslor

³ Avser i huvudsak personnummer

3.3.1 Förtroendevalda

Per 2017-02-15 har Södertörns brandförsvarsförbund 35 förtroendevalda personer, varav 26 stycken har en bisyssla (77 %). De 26 förtroendevalda personerna har sammanlagt 95 bisysslor. 77 av de 95 bisysslorna avser uppdrag i aktiebolag (81 %). Övriga uppdrag är i bostadsrättsföreningar, ekonomiska föreningar och enskild firma.

I vår matchning mellan de förtroendevaldas engagemang och förbundets inköp under 2016 noterades totalt fyra bolag där förbundet gjort inköp och där en eller flera förtroendevalda har engagemang (totalt 12 personer). Samtliga dessa fyra bolag är kommunala och/eller offentligt äga bolag varför ingen ytterligare uppföljning bedömts motiverad.

3.3.2 Medarbetare

Per 2017-02-15 har Södertörns brandförsvarsförbund 616 anställda. Av dessa kontrollerades 516 medarbetare, vilket utgör cirka 84 procent av det totala antalet anställda. Av de 516 medarbetare som kontrollerades hade 117 medarbetare minst en bisyssla. De 117 medarbetarna har sammanlagt 183 bisysslor. Majoriteten avser engagemang i aktiebolag, men även uppdrag i bostadsrättsföreningar, ekonomiska föreningar, enskild firma, handelsbolag och kommandit bolag.

I vår matchning mellan medarbetarnas engagemang och förbundets inköp under 2016 noterades totalt sex bolag där förbundet gjort inköp och där en eller flera medarbetare har engagemang (totalt 9 personer). 3 av dessa bolag är kommunala och/eller offentligt äga bolag varför ingen ytterligare uppföljning bedömts motiverad för dessa poster. Från tre av bolagen har således inköp gjort från företag där en medarbetare har engagemang i företaget (det avser tre olika företag och tre olika medarbetare). För samtliga av dessa inköptransaktioner har vi gjort en uppföljning med förbundet enligt nedan.

Företag 1

I detta fall har förbundet gjort tre inköp totalt uppgående till 9 566 kr inkl moms. Vi har följt upp transaktionerna med förbundet och kan konstatera att det rör sig om vidarefakturerings av material i samband med reparationer hos förbundet. Det som skett är att den anställda gjort inköp via sitt företag och därefter vidarefakturerat materialkostnaden till förbundet. Motivet till denna hantering är, enligt uppgift från förbundet, att den anställda har ett bättre inköpspris än vad förbundet skulle kunna få. Denna uppgift har ej kunnat verifieras då det inte finns någon dokumentation i form av offerter eller dylikt. Det går ej heller att verifiera huruvida förbundet blivit fakturerade den anställdes inköpspris eller ej. Vi kan konstatera att den anställda har anmält bisyssla, dock har detta skett efter två av tre inköp. Vi har gått igenom attestflödet och kan konstatera beställning, kontroll och slutattest skett av två överordnade.

Företag 2

I detta fall har förbundet gjort två inköp totalt uppgående till 13 485 kr inkl moms. Vi har följt upp transaktionerna med förbundet och kan konstatera att det rör sig om vidarefakturerings av material i samband med reparationer hos förbundet samt arbetskostnad. Det som skett är att den anställda gjort inköp via sitt företag och därefter vidarefakturerat materialkostnaden till förbundet samt tagit betalt för utfört arbete i ett fall. Motivet till denna hantering är, enligt uppgift från förbundet, att den anställda har ett bättre inköpspris än vad förbundet skulle kunna få. Denna uppgift har ej kunnat verifieras då det inte finns någon dokumentation i form av offerter eller dylikt. Det går ej heller att verifiera huruvida förbundet blivit fakturerade den anställdes inköpspris eller ej. Vi kan konstatera att

den anställde har anmält bisyssla som varit aktuell vid inköpstillfällena. Vi har gått igenom attestflödet och kan konstatera beställning, kontroll och slutattest skett av två överordnade.

Företag 3

I detta fall har förbundet gjort två inköp totalt uppgående till 20 000 kr inkl moms. Vi har följt upp transaktionerna med förbundet och kan konstatera att det rör sig om köp av tjänst utanför arbetstid. Enligt den dokumentation vi erhållit från förbundet så har inköpen föregåtts en prisjämförelse där den anställdes företags erbjudande var lägre än motsvarande leverantörers. Denna uppgift har ej kunnat verifieras då det inte finns någon dokumentation i form av offerter eller dylikt.

Innan beställningen skett har även vice brandchef fattat beslut om inköpen och regelverk kring detta.. Vi kan konstatera att förbundet har vetskap om den anställdes bisyssla (mot bakgrund av den diskussion som föregått inköpen) dock är den inte dokumenterad i enlighet med gällande regler. Vi har gått igenom attestflödet och kan konstatera beställning, kontroll och slutattest skett av två överordnade.

Bedömning och rekommendation

Efter genomförd registeranalys har vi kunnat konstatera att förbundet gjort inköp av tre medarbetares företag under 2016. I samtliga fall har beställning och attest skett av överordnad. I samtliga fall har förbundet dessutom känt till medarbetarens bisyssla, även om det i ett fall saknades dokumenterad blankett i enlighet med gällande regler.

När det gäller inköpen från företag 1 och företag 2 gör vi bedömningen att dessa utgör en förtroendeskadlig risk för förbundet i och med att det inte gått att verifiera huruvida förbundet blivit fakturerade den anställdes inköpspris eller ej. Vi bedömer även att det föreligger en risk för frånträde av likabehandling av leverantörer då det inte finns någon dokumentation avseende offerter från andra leverantörer.

För inköpen av företag 3 gör vi bedömningen att inköpen föregåtts av utformande av regler för inköpen samt att förbundet gjort en bedömning och prisjämförelse inför inköpen. Inte heller här har denna prisjämförelse dokumenterats vilket medför att vi också här bedömer att det kan föreligga en risk för frånträde av likabehandling av leverantörer. Om än bedöms denna risk mindre än för företag 1 och 2. Mot bakgrund av detta ger vi förbundet följande rekommendation:

- Upprätta regler/reglemente för om och hur inköp av medarbetares företag skall ske. Dessa regler bör omfatta en dokumenterad riskbedömning och dokumentationskrav på offerter eller dyl. inför det att inköp/beställning sker.

4. Sammanfattande bedömning

Efter genomförd översiktlig granskning av förbundets interna kontroll kring hanteringen av bisysslor gör vi den sammanfattande bedömningen att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig utan att den behöver stärkas och kompletteras inom ett antal områden. Bedömningen baseras på ovanstående iakttagelser och framförda rekommendationer, per revisionsfråga, som framgår av resultatavsnittet (avsnitt 3).

2017-03-20

Richard Vahul Projektledare/uppdraagsansvarig

Certifierad kommunal revisor